SALI
17 TEŞRİNİSANİ 1931
6 ncı sene, No. 2072
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Devletlere bir nota verdik!

Hükûmet yeni vaziyeti resmen ecnebi devletlere bildirdi. Buhran vergisi % 7!

Dün İstanbul ve memleket gümrüklerinde hiç bir muamele yapılmadı. Bir çok eşyanın idhali kâmilen menedildi

İki Tedbir

İngiliz Başvekili Mr. Mac Donald, geçen hafta Londra belediye dairesinde irat ettiği bir nutukta, yeni teşkil ettiği millî hükûmetin vazifesini şu yolda hülâsa etti:

— Millî hükûmetin iki vazifesi vardır, dedi. Biri bütçe müvazenesini, diğeri de ticaret müvazenesini temin etmek.

Birkaç günden beri Ankaradan gelen haberler, kendi hükûmetimizin de faaliyetini aynı iki mühim nokta etrafında temerküz ettirdiğini bildiriyor: Mütevazin bir bütçe ve mütevazin bir idhalât ve ihracat hesabı...

Mütevazin bir bütçe demek, masarifin varidata ve varidatın da masarife tekabül etmesi demektir. Bunu yapabilen bir devlet, malî işlerini yoluna koymuş demektir. Ancak bu günkü şerait içinde varidat ve masarifini biribirine tekabül ettirebilen bir devlet yoktur. Başta İngiltere ve Amerika gibi zengin devletler olmak üzere her devletin bütçesi açıktır. Ve bu açık her sene tezayüt etmektedir.

Bütçe açığını kapamak için üç yol vardır: 1 — İstikraz yolu. 2 — Vergileri tezyit suretile varidatı arttırmak yolu. 3 — Masarifi azaltmak yolu.

Harbi umumiyi takip eden on üç sene zarfında bu yolların hepsini de tecrübe eden devletler olmuştur. İlk seneler zarfında birinci ve ikinci yollar pek rağbette idi. Fakat bu tecrübelerin bütün devletlere öğrettiği yol şu olmuştur ki, en iyi malî siyaset, üçüncü yoldur. Yani masarifi varidata göre tesbit etmektir. Memnuniyetle kaydederiz ki İsmet Paşa hükûmetlerinin malî siyaseti, şimdi bütün devletlerin kabul ve tatbik etmeğe başladıkları, "yorganına göre ayağını uzatmak,, siyaseti olmuştur. Bizim senelerden beri tatbik ettiğimiz bu siyasete son iltihak eden devlet İngiltere olmuştur. Son İngiltere intihabatının mânası bu idi.

Hükûmet son bütçeyi Meclise tevdi ederken, varidattaki tenezzül nisbetinde masarifte de tenzilât yapmıştı. Şimdi varidattaki yeni tenezzül karşısında masarifi de tenkis etmek lâzımdır. Ve memurlarla hususî müesseselerde çalışanların maaşları üzerine tarhedilecek vergi, bütçenin müvazenesini temine matuf olan bu tasarruf cümlesindendir. Her memlekette memur maaşları tenzil ediliyor. İngilterede, Almanyada, İtalyada ve geçen ay da Japonyada maaşlar yeniden yüzde 10 ile yüzde yirmi arasında indirilmiştir. İngilterede bir hâkimin, memuriyeti zamanında maaşının tenkis edilemiyeceği hakkında kanun hükmüne girmiş bir teamül olduğu halde bu defa onlar dahi istisna edilmemişlerdir. Bütçenin tevazünü ve malî vaziyetimizin selâmeti namına bizim de bu zarurete katlanmamız lâzım gelmektedir.

İkinci tedbire gelince; bu, ihracatımızla ithalâtımız arasında müvazene temini içindir ki, böyle bir müvazene paramızın kıymetini muhafaza noktai nazarından birinci derecede ehemmiyetlidir. Kıymetten düşmesi demek, iştira kabiliyetini kaybetmesi demektir. Bütçede tasarruf dolayısile kazancımızın yüzde onu vergi suretile alındıktan sonra mütebaki kısmının da iştira kabiliyeti azalacak olursa, o zaman ikinci ve bu defa hududu da muayyen olmayan bir tenezzül karşısında kalmış oluruz.

Hükûmetin aldığı isabetli tedbirlerle paramızın kıymetinde fiilî bir istikrar teessüs etmiştir. Bu istikrarı temin etmek için alınan tedbirleri bizden sonra aynen Almanya dahi tatbik etmiştir. Fakat alınan tedbirlerin daha müessir olabilmesi için ihracat ve idhalâtımız arasında bir müvazene temini lâzımdır. Yani yabancı memleketler bizden ne kadar mal satın alırsa, biz de yabancı memleketlerden o kadar eşya satın alacağız. Bazı memleketlerin idhalât ve ihracat müvazeneleri açık olduğu halde hesap müvazeneleri kapanır. İngiltere ihracat ile idhalât arasındaki farkı, zengin zamanlarında harice yaptığı istikrazların faizi, ecnebi memleketlere yatırdığı sermayenin geliri; hariçte yaptığı sigorta primleri, deniz nakliyatından aldığı navlunlar ile kapatıyordu. Bizim böyle gelirimiz yoktur, son zamanlarda İngilterenin bu nevi alacakları tenezzül edince, müvazeneyi temin etmek için himaye ve gümrük tarifeleri gibi tedbirlere tevessül etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Hükûmet, paramızın kıymetini muhafaza etmek için geçen sene kambiyo ve döviz hakkında aldığı tedbirleri, bu defa bir adım daha geri giderek, döviz ve kambiyo ihtiyacını doğuran âmillere de teşmil ediyor demektir. Geçen seneki tedbirler çok iyi neticeler vermişti. Ve bunların ne kadar isabetli olduğu, bilâhara, banka ve şanj işlerinde bizden daha çok tecrübeli olan devletlerin de aynı tedbirleri kabul ve tatbik etmelerile de sabit olmuştur. Bu defaki tedbirlerin de aynı iyi neticeyi vereceğine şüphemiz yoktur.

Beynelmilel iktısadî buhran içinde beynelmilel ticaret şirazesini kaybetmiştir. Biliyoruz ki milletler tarafından alınan tedbirlerle bu beynelmilel mesele esasından halledilemez. Fakat bu, her milletin kendi vaziyetini kurtarmak için elinden gelen tedbiri almasına mâni değildir. Hükûmetin bu günden itibaren tatbik etmeğe başladığı tedbirler de millî hayat ve istiklâlimizin korunması zaruretinin ilham ettiği tedbirlerdir. Şuurlu Türk milletinin hükûmete bu hayırlı yolda zahîr olacağına şüphemiz yoktur,

Ahmet ŞÜKRÜ

Bir buçuk ay içinde idhal edilebilecek mevaddın cins ve mikdarını neşrediyoruz

İstanbulda dün ticarî muamelât bir müddet tevekkuf etti.. Yeni vaziyet nedir ve nevi istihdaf ediyor?

İdhal edilecek Ve edilmiyecek Şeyler

Bütün izahat ve yeni listeyi neşrediyoruz..

Dün İstanbulda vaziyet nasıl karşılandı ve neler oldu?

Gümrükte işsiz bekliyen komisyoncular

Heyeti vekilede kabul edilen 1872 numaralı kanunun verdiği salâhiyetle iktısadiyatımızı korumak üzere ittihaz olunan kararnamenin mevkii tatbika girdiği dün sabah Gümrükler umum müdürlüğünden bir telgrafla İstanbul gümrüklerine bildirilmiştir. Telgrafta "16 teşrinisani tarihinden itibaren kontenjan listeler gelinceye kadar eşyayı ticariyenin gümrükten idhaline müsaade edilmesi,, yazılmakta ve eşyayı zatiye ile transit emteanın bununla alâkası olmadığı ilâve edilmekte idi.

İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü bu emri alınca derhal bütün gümrük ambar ve antrepolarındaki idhal muamelâtını durdurmuştur. Aynı şekilde kambiyo mürakabe heyeti de memlekete yeniden idhal edilecek mallar için verilmesi mutat olan kambiyoyu kesmiştir. Bu suretle İstanbulda ticarî muamelât bir müddet tevakkuf geçirmiştir.

Öğle üzeri tüccar ve komisyoncuların müracaatile İstanbul başmüdürlüğü gümrük resmi evvelce tediye edilip te çekilmeyen idhal mallarının ambar ve antrepolarından çekilmesine müsaade etmiştir.

Gümrük başmüdürlüğü yeni kararnamenin şekli tatbikı hakkında hiç bir malûmata sahip olmadığından, azamî ihtiyatla hareket etmekte idi. Dün akşama kadar kontenjan listelerin gelmesine intizar edilmiş, fakat listeler dünkü postadan çıkmamıştır.

Kararnameye nazran 16 teşrinisaniden itibaren memleketimize idhal olunacak bütün mevaddın -yerli fabrikalarda kullanılan mevaddı iptidaiye müstesna- âzamî mikdarı Heyeti vekile kararile muvakkaten tahdit olunacaktır. İlk bir buçuk aylık, yani 15 Teşrinisaniden kânunuevvel sonuna kadar memleketimze idhal onanbilecek eşyayı ve mikdarlarını ihtiva eden ilk kontenjan listeleri dün Ankarada Resmî Gazete ile neşredilmiştir.

Neler olacak?

Kontenjan listelerin tertip tarzı

(Devamı 5 inci sahifede)

Kararnamenin metni ikinci sahifemizdedir.

Ecnebi hükûmetlere birer nota verdik..

Bu sabah gümrüklere yeni tebligat yapılacaktır; Ankaradan son dakikada aldığımız malûmat..

ANKARA, 16 (Telefonla) — Hükûmet Hariciye vekâleti vasıtasile memleket iktısadiyatını koruma kararnamesini ve melfuf listeyi birer nota ile ecnebi sefaretlerine tebliğ etmiş ve ecnebi hükûmetlrini bu suretle haberdar etmiştir.

Ankara Piyasasında..

Memleket iktısadiyatını koruma kararnamesinin bu sabahki Resmî Gazte ile neşri bura piyasasında alâka uyandırmış ve şehir telefonlarile İstanbul telefonları devamlı olarak bu mevzu etrafında alâkadarların mükâlemlerile meşgul olmuştur.

Ankara pisasasında ecnebi eşyası satan mağazalar vaziyetin inkişafına intizaren eşyalarını kaldırmışlar ve talep vukuunda; "kalmadı, gelecek,, diyerek müşterilerini salmışlardır.

Rüsumat Umum Müdürlüğünde..

Rüsumat umum müdürlüğü de bu sabahtan itibaren kararnamenin tatbikat etrafında tetkikatta bulunarak gümrük idarelerine yapılacak mufassal tebligatı hazırlamıştır. Filvaki kontenjan listesinde idhaline müsaade edilen eşyanın nev'i ve mikdarı umumî olarak tesbit edilmişse de bu mikdarın muhtelif gümrüklere taksimi icra edilmemiş bulunduğundan bu tasnif gümrükler umum müdürlüğü tarafından bugün tanzim edilmiş ve mahallî ihtiyaçlar nazrı dikkate alınarak her kalem eşya başlıca gümrüklere muayyen listelr halinde serpiştirlmiştir. Bu tasnif ameliyesinde bittabi en fazla hisse İstanbul gümrüğüne tahsis olunmuştur.

Taksimat

Yapılan taksimat yarın sabah telgrafla mahllerine tebliğ olunacaktır. Bu suretle faaliyetlerini bu emre intizaren tatil eden gümrükler derhal yeni karar mucibince muamele yapmağa başlayacaklardır. İstanbul gümrüğünde çarşamba günü muameleye başlnmsı kuvvetle muhtemeldir. Krarnamede listedeki kontenjan mikdarları esas tutularak icabında gümrükler arasında münakale icra olunabileceğine bir kayıt yoktur. Tatbikat etrafında böyle bir muameleye tevessül ihtiyacı hâsıl olursa o zaman bu hususta bir karar verilebilecektir.

Ankara-İstanbul

Listenin tebliğine intizaren Ankara gümrük muamelesi ikmal edilmemiş mal gönderilmemesi için İstanbula emir verilmiştir. Yalnız 16 Teşrinisaniye kadar gümrüğe gelmiş, beyannameleri verilmiş ve muameleleri ikmal edilmek üzere olan emtea ile koli eşhası hakkında eski ahkâm tatbik edilecektir.

Fırka Toplanıyor

100 lira kazanan 7 lira verecek

İktısat vekili Fırkada izahat verecektir

ANKARA, 16 (Telefonla) — Yarın öğleden sonra içtima edecek olan Halık fırkası grupunda meclisin içtima zamanları hakkında kat'î bir karar verileceği gibi hükûmetin memleket iktısadiyatını korumak için aldığı tedbirler hakkında İktısat vekili Mustafa Şeref Beyin fırka âzalarına izahat vermesi muhtemeldir.

Müzakere mevzuunun icabı izahatın buhran vergisine de intikali muhtemeldir.

Hey'eti vekile dünkü içtimaında bu vergi etrafında müzakeratta bulunmuşsa da lâyiha henüz son şeklini almış değildir. İktısadiyatı koruma kararnamesinin tatbikatı gümrük varidatında hâsıl edeceği noksanın tebellürüne intizar olunması ve tetkik seyahatinde bulunan Dahiline ve Maarif vekillerinin avdetini müteakip lâyihanın meclise sevki muhtemeldir.

Lâyihanın aldığı son şekle göre memleketimizde resmî ve gayri resmî müesseselerde 30 lira maaş veya ücret alanların bu kazançları asgarî maieşt haddi addolunmuş ve züm renin vergiden istisnası takarrür etmiştir.

Bu vaziyete göre 30 liradan

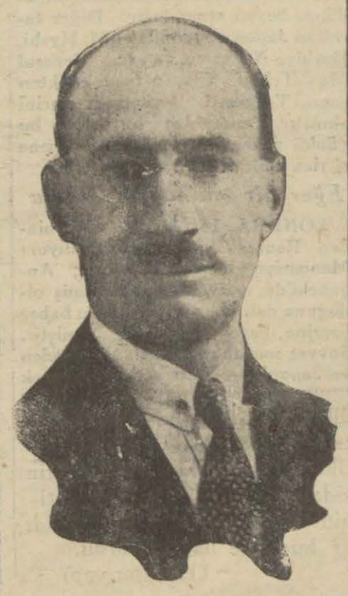

Mustafa Şeref Bey

fazla kazancı olanlar yüzde 10 vergiye tabi tutulacaklar ise de 30 lira hesaba katılmıyacaktır. Yüz lira alan (7) lira, iki yüz lira alan 17 lira verecektir.

Maarif Vekili

Edirneye geçmek üzre bugün şehrimize gelecek

Maarif vekili Esat Beyin Edirneye geçmek üzere bugün şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Marmara faciasının Dehşetengiz tafsilâtı

Marmarada vukua gelen bir deniz faciasından dün bahsetmiştik. Gecenin yarısında ve sisler içinde vukua gelen ve 6 dakikada bir geminin batmasile neticelenen bu facianın dehşetengiz tafslâtı iç sahifelerimizdedir. Resimlerimiz şunlardır:
1 — İspanyol vapurunu batıran Fransız donanmasına mensup (Le Loin) gaz gemisi. 2 — Gazete fotografçıları köprü üzerinde sıkıştırdıkları mağruk vapurun kaptanından izahat alıyorlar. 3 — Le Lio gemisinin serdümenleri sefarete izahat vermeğe gidiyorlar. 4 — Mağruk vapurun kaptanı M. Mendiyatta Landora. 5 — Fransız gemisinin kaptanı M. Motol Larî Galata rıhtımından filika ile gemisine gidiyor.

Hareket memurları

Yeni memurlara dün Haydarpaşadaki mektepte diplomalar verildi

Haydarpaşadaki hareket ve münakalât mektebinde merasimle diploma tevzi edilmiştir.

Mezun Efendiler kalabalık bir davetli kafilesinin hazır bu-

(Devamı 5 inci sahifede)

Idhal listelerini 6 ncı sahifemizde okuyunuz..

Tarihî ve Siyasî Tefrika : 3

Birinci Millet Meclisi

Yazan: Edirne Meb'usu
M. Şeref

Meclisin Ankarada toplanması zarurî oluyor

Rauf Bey İngilizlerin tevkifatı karşısında ne düşünüyordu?

Sesim biraz gürlüyor, heyecan bana biraz teessür, biraz ıztırap veriyordu. Galiba davayı çok açık ve kuvvetle teşrih etmiş olmalıyım ki kapıda dikilmiş İngiliz kuvvetleri beni sürüklemek isterken o hücum karşısında eğilmiyen Türk davasının doğru ve haklı olduğunu yüksek sesle haykırdığım için odanın içinde derin hıçkırıklarla karışmış bir kaynaşma oldu.

Ben söylerken karşımda Abdürrahman Şeref Beyin aksakalından ılık göz yaşlarının süzüldüğünü gördüm. Ve o sıra da boynuma sarılan bir vefalı dost göz yaşları ile göğsümü ıslatarak:

— Türk davasına sonuna kadar sadık kalacaklarını haykırıyordu. Bu zat Sinop meb'usu Yusuf Kemal Beydi (Şimdi Adliye vekili).

Mustafa Kemal'in sözünü dinlememenin cezasını çektik.

Rauf kaptan bizim Edirne meb'usu Faik Beye kendisince bir mantık çardağı kurarak demişti ki:

— Kuvvayi milliye, kuvvayi milliye bizden ibaret değildir.

Herkes bu işi ancak bizim yaptığımızı sanıyorlar. Bizi varsın İngilizler götürsünler bu işi bütün milletin yaptığını o zaman anlarlar. Bu yanlış bir görüştü, zaten daha evvel kötü akibeti tamamile ve açıkça Mustafa Kemal söylemiş, neticeyi elile tutmuş gibi göstermişti.

Şimdi dava tamamile Ankaraya intikal etmiş, artık bir İstanbul meselesi kalmamıştı.

Meclis reisi Celâlettin Arif Beyle diğer meb'uslar Anadoluya geçmişlerdi.

Mustafa Kemal şimdi milletin seçeceği vekilleri İstanbulun işgaline karşı alınacak vaziyeti kararlaştırmağa davet ediyordu.

İstanbul işgal edilince ortada hükûmet kalmamıştı. Devlet mefhumu ise ortadan kalkıyordu.

Damat Ferit sadarete geliyor..

Şimdi padişah Vahdettin bu işgali çok tabiî görüyor, iş başına da bu işgali yaptıran Damat Feridi getiriyordu. Damat Ferit artık sadrazamdı ve onun nazırları da vardı. Lâkin tebaasız padişah, hükûmetsiz nazırlar, memleketsiz bir devlet!

İstanbul itilâf devletlerinin işgaline girdikten sonra adım adım İngiliz istilâsı başlıyacaktı. O kendine ayırdığı payı almak için soluk deliklerini tutuyor, Fransızları da kafese koyuyordu. İtalyanlar ise zaten lâf olsun kabilinden araya niçin girdiklerini kendileri de bilmiyerek bu işte İngilizlerin elinde bulunuyorlardı.

Trakyayı, İzmiri, Yunanlılara verdikten sonra İngilizlerin yapmak istedikleri işler görünüp duruyordu.

Ankara bu işgal haberini

Yusuf Kemal Bey (Sinop)

büyük bir metanet ve sabır ile karşıladı. Heyeti temsiliye derhal kararını verdi.

Milletin umumî reyine başvurdu. Şimdi Anadolunun her vilâyeti meb'uslarını intihap etmişti.

İlk meclis toplandı

İstanbul meclisinden Anadoluya geçen meb'uslarla kuvvayi milliye meb'usları birer birer Ankaraya geliyordu. 336 senesi nisanının 23 üncü cuma günü saat ikide Türkiye Büyük Millet Meclisi birinci inikadının ilk celsesini açıyordu.

Millet meclisi olarak hazırlanan yer vaktile Ankaranın istasyona giden yolu üzerinde kulüp olmak üzere yapılan taş bina idi.

Burada cüz'î tadilât ile bir salon meydana getirilmişti. Bunun dar, uzun koridoru üzerinde ufak büyük yedi odası vardı.

Ara duvarı kaldırılarak genişçe bir salon vücude getirilmişti, iki yana da locaya benzer tahta bölmeler yapılmıştı. Kısa, dar dolambaçlı merdivenle buraya çıkılıyordu. Salonun arka duvarının ortasına yüksecik bir tahta kürsü, bir de onun üstüne riyaset makamı ile, yanlarına kâtipler için yerler yapılmıştı.

Meb'usların oturmaşı için ikişer talebeye mahsus mektep sıraları getirilmişti. Burada zinet namına hiç bir şey yoktu. Tavanlara beşer numaralı sekiz on kadar petrol lâmbaları asılmıştı. Meb'uslar bu tahtalar üzerinde birbirine sokularak oturacaklardı. 23 Nisan cuma günü saat iki buçukta meclis açılıyordu. Reis Sinop meb'usu Şeref Bey riyaset makamına geçmiş ve birinci Türkiye Büyük Millet Meclisini açmıştı. Ankara meb'usu Mustafa Kemal Paşa söz almış, kürsüye gelmişti.

Vaziyeti izah ediyordu. İstanbul işgalile Türk milletinin haklı gayiz ve heyecanını kendisine has, temiz bir Türkçe ile anlatılor ve mecliste büyük bir milletin haklı davasını o milletin en aziz evlâdının sükûn içinde mehabetle, şehametle, celâdetle yükselen sesi cihana işittiriyordu. İstanbulun işgalile esarete giren hilâfetten bahsedilirken Ankara meb'usu Mustafa Kemal Paşa gözlerini istikbalin ona hazırladığı çetin cidale dikmiş, Türk milletinin ve tarihinin ruhundan aldığı kudretle haykırıyordu.

(Devamı var)

HARİCÎ HABERLER

Mançuride imperatorluk kurulacak mı?

Çinliler sisten istifade ederek Japon mevzilerine taarruz edecekler

LONDRA, 16 (A.A.) — Harbinden Reuter Ajansına bildiriliyor: Pekin gazetlerine nazran sabık Çin imperatoru Husan - Toung, Cenubî Mançuri şimendiferlerinin hususî bir treni ile cumartesi günü Mukdene vâsıl olmuştur. Gazeteler, İmperatorun karargâhını Mukdendeki eski saryda kurmuş ve İmperatorluk hanedanı erkânından bir çoklarının mühim mevkiler elde etmek için kendisine iltihaka çalışmakta bulunmuş olduklarını yazmaktadır. Gazeteler, Japonların Husan - Toung'u Mongolistan ve Mançuri İmperatoru ilân etmek arzusunda bulundukları söylenmektedir. Hanedanın ünvanı henüz tesbit edilmiş değildir. Husan, "Ta Ching„ (Büyük saffet) ünvanını istemekte, Japonlar da "Ta Hing„ (Büyük ihtişam) ünvanını arzu etmektedirler.

Bazı tafsilât

TOKYO, 16 (A.A.)— Sabık genç Çin İmperatorunun Vinkow'a gelmiş olduğu resmen bildirilmekte ise de Mukden'de Yuan - Chin - Kai'nin ikametgâhına gitmiş olduğuna dair olarak matbuatta intişar etmiş olan haberler teeyyüt etmemiştir. Şimdiye kadar alınmış olan resmî telgraflar, İmperator Suen - Tang'ın haliha zırda nerede bulunduğunun malûm olmadığını bildirmektedir. Suen - Tang'ın Mukden İmperatoru ilân olunduğu takdirde Japonyanın ne gibi bir hattı hareket itihaz edeceği suretinde sorulan bir suale, Japon resmî mahfili, böyle bir hâdiseye intizar etmemkte olduklarının beyan ve fakat son zamanlarda Mukden'de Kirin'de ve bir çok şehirlerde teessüs etmiş olan müstakil hükûmetlerin Japon noktai nazrına tarftar bulunduklarını kabul ve teslim etmektedirler. Japon Hariciye Nazırı, Sovyetlerden henüz bir cevap almamış olduğundan resmî mahafil, bu hususta beyanatta bulunmakta istinkâf etmekte, fakat Rusyanın Ceneral Ma-Tchan - Chan'a bir dereceye kadar yardım etmekte olduğunu mevsuk bir membadan istihbar eylemiş olduklarını teyit eylemektedirler. Bu mahafil ezcümle diyor ki:

1 — Şarkî Çin demiryolları idaresi, mutlak bir tarflık kavaidine riayet etmemektedir. Çin askerleri, Harbinden Tsitsikar'a gitmiştir.

2 — Askeri talimlerini Rusyada görmüş olan ve Beynelmilel komünist idaresine mensup olan yüzlerce Çinli, Koreli ve Rus Ceneral Ma - Tchan - Chan'ın muavenetine koşmuşlardır.

3 — Ahiren Çinlilerle Sovyetler arasında akdolunan bir itilâfname mucibince esliha ve mühimmat yüklü olduğu zannolunan bir çok otomobiller doğrudan doğruya Tsitsikar'a gönderilmiştir.

Japon Hariciye Nazırı, zahiren aslı var gibi görünen ve M. Shimizinin Tsitsikar'dan Harbine gitmiş olduğunu bildiren habere inanır görünmemekte ve Japon konsolosunun bu bapta bir talimat almadan memuriyeti başından ayrılmağa hakkı olmadığını beyan etmektedir. Diğer taraftan Japon ateşemiliteri M. Hyshi, Harbiye Nazırının notasını Ceneral Ma - Tchan - Chan'a tevdi ettikten sonra Tsitsikar'ı terketmek emrini almıştır. Ceneralden bu notaya bu günkü pazartesi günü cevap vermesi rica edilmektedir.

Eğer bir mukavele olursa

LONDRA, 16 (A.A.) — Harbinden Reuter Ajansına bildiriliyor: Mançuriye girecek olan tren, Anganchi'de vaziyetin vahimleşmiş olduğuna dair olarak vürut eden haber üzerine hareketini tehir etmiştir. Sovyet menabiinden tereşşuh eden ve Japonların Tsitsikar'ı zaptetmek tasavvurunda bulunmakta olduklarına dair olan haber kat'iyyetle teksip edilmektedir. Fakat şayet Ceneral Ma - Tchan - Chan Japonya tarafından ileri sürülen şerait dahilinde kıtaatını çekmekten imtina eylemesi yüzünden bir muharebe zuhur edecek olursa zikri geçen şehir etrafında bir muharebe vukuu muhtemel bulunduğu söylenmektedir.

Çinliler taarruz için sisi bekliyorlar

TOKYO, 16 (A.A.) — Harbinde bir Çin membaından bildirildiğine göre, Hai - Lung - Kiang valisi Ceneral Ma - Tchan - Chan, memleketi sarmış olan kesif sisten bilstifade bu sabah fecir vakti Japon kuvvetlerine karşı umumî bir taarruz icra etmeğe karar vermiştir. Japon Harbiye Nazırının ihtaratını Çin menafiine mugayir gören Ceneral Ma - Tchan - Chan'ın Japonların notasını reddederek bu taarruza karar vermiş olduğu ilâve edilmektedir.

Japonya, harbe müracaat etmiyecek

LONDRA, 16 (A.A.) — Daily Express gazetesinin Tokyodaki muhabirine beyanatta bulunan M. Shidehara, Japonyanın harp vasıtasına müracaat etmeyeceğini ve Briand - Kellog misakına her türlü ahval ve şeraitte riayet edilmesi lâzım gelen hakikî bir şebiyet olarak riayet edeceğini yeniden temin etmiştir. Mumaileyh Japonya tarfından iğtişaş zuhur etmiş olan mıntakalarda ittihaz edilmiş bulunan tedbirlerin inzibat tedbirlerinden ibaret olduğunu da söylemiştir.

Çin cenerali Japon taleplerini kabul etmedi

LONDRA 16 (A.A.) — Tokyodan Reuter Ajansına bildiriliyor: Tsitsikar'daki Japon konsolosunun vaziyet vehamet kesbetmiş olmasına binaen mezkûr şehirden hareket etmiş olduğu resmen teeyyüt etmektedir. Ceneral Ma - Tchan - Chan'ın kıtaatını şarkî Çin demiryollarının şimaline çekmesi suretinde Japonlar tarafından dermeyan edilmiş olan talebi reddeylemiş olduğuna dair olan haber şüphe ile karşılanmaktadır. Çünkü, bu Ceneral, Japonların talebini ancak dün sabah almış olduğu cihetle henüz buna cevap verecek kadar vakit geçmiştir.

Şimalden çevirme

MUKDEN, 16 (A.A.) — Bir çok Çinli akıncı Mançuri'nin şimal kısmında bulunan Japon askerlerini tecrit maksadile Anganchi'nin yüz mil kadar cenubundaki küçük bir istasyonu ele geçirmeğe kalkışmışlardır. Japonlar bu akıncıları geri püskürtmüşlerdir. Çinliler büyük bir korku ve telâş içinde kalmışlardır. Japonların ânî bir taarruzda bulunacaklarını zan ve tahmin etmektedirler. Bundan dolayı Japonların Monni havalisinde yapmaları muhtemel her türlü hareketleri sıkı sıkıya göz altında bulundurmağa hazırlanmışlardır. Çinliler Japonlar rahat bırakmamak usulünü iltizam etmektedir. Aynı zamanda Anganchi'nin cenubunda bir siper şebekesi vücude getirmektedirler. Japon Cenerali Hanjo'nun Çin Jeneralı Ma - Chang - Chan'a gönderdiği oltimatom Çinlileri heyecana düşürecek yerde Japonların ileri hareketine karşı koymak hususundaki azimlerini arttırmış gibi görünmektedir.

Komünist ordusunun yardımı

TOKYO, 16 (A.A.) — Rengo Ajansı, Mançurideki Japon konsolosunun göndermiş olduğu bir raporanazaran "Enternasyonal„ denilen ordunun komünist gruplarından biri olan ve 200 müsallah Çinli ve Koreliden mürekkep bulunan bir kuvvetin garp havlisinden Mançuriye gitmiş olduğunu bildirmektedir. Tsitsikar'daki Japon konsolsu, Harbine hareket etmiştir.

Cemiyeti akvam Tehlikede!

Tasarruf için ilgası tavsiye ediliyor

LONDRA, 16 (A.A.) Daily Ekspres, neşretmiş olduğu bir başmakalede Cemiyeti Akvamın sonu gelmiş olduğunu yazmakta ve İngilizlerin hükûmetlerinden Cenevre müessesesi için ihtiyar etmekte olduğu masraflardan vazgeçmesini istemeğe teşvik etmektedir.

Paris içtimaı

PARIS, 16 (A.A.) — İspanya Hariciye nazırı M. Lerroux, saat 19,30 da buraya gelmiştir. İspanyanın Cemiyeti Akvam murahhası olan mumaileyhi bir çok zevat istikbal etmiştir. İngiltere Hariciye nazırı Sir John Simon da, beraberinde Japonyanın Londra sefiri olduğu halde buraya gelmiştir.

Fransız gazeteleri ne diyorlar?

PARİS, 16 (A.A.) — Gazetelerin ekserisi Akvam Cemiyeti meclisinin içtima devresi hakkında uzun mütalealar serdetmektedirler. Büyük istihbarat gazetleri, umumiyetle nikbinlik izhar etmektedirler. Petit Parisien gazetesi, Paris ve Londra diplomasi mahafilinin Çin - Japon ihtilâfını daha nikbinane nazarla görmekte olduklarını ve çünkü matbuatın serdetmiş olduğu mütalealar Lord Grey'in, Sir Herbert Samuel, Sir John Simon'un beyanatlarının Japon efkârı umumiyesi üzerinde müsait bir tesir hâsıl etmiş ve Japonlara gerek Londrada ve gerek Paris te Japonyaya karşı hiç bir aleyhtarlık mevcut olmadığını ve Japonyanın ne meşru menafiinin ve ne de müktesp haklarının inkâr edilmemekte bulunduğunu göstermiş olduğunu yazıyor. Le Journal gazetesi, Cemiyeti Akvamın makul ve munsifane bir hâl suretini gayet kolaylıkla bulabileceğini yazmaktadır. Cenevre muhit, kendisinin telifi beyn sahasındaki icraatından beklenilen herşeyi vermiştir. Pariste daha muvafık temayüller bulunması ümidi vardır. Bu gazete M. Matsudeira'nın gerek Londra konferansında, gerek Vaşingtonda sefir olduğu sıralarda Ceneral Dawes ile samimî münasebetler tesis etmiş olduğunu ilâve eylemektedir. Le Journal gazetesi, Cemiyeti Akvamın bu ihtilâfı halletmek şerefini Amerikalılara bırakmaması temennisinde bulunmaktadır. Birçok gazeteler, meselelerin karışıklığını ehemmiyetle kaydetmekte ve Ekselsior gaztesi, bu meselelerde yekdiğerine muarız bir takım tesir ve menfaatlerin biribirine karışmakta olduğunu yazmaktadır.

Dürrüşehvar H.ın izdivacı

Büyük düğün Haydarabatta olacakmış

Dün Abdülmecidin kızı Dürrüşehvar ile Haydarâbat Nizamının oğlu ve Vahdettinin evlendiklerini haber vermiştik. Resmimiz gelin ve güveğiyi göstermektedr.

Taymis gazetsinin yazdığına göre sabık halife Abdülmecidin kızı Dürrüşehvar Hanım ile Sahip zade Sevabı âzam Can Bahadır ve Nilüfer Hanım ile Bahadır Hanın biraderinin izdivaç merasimleri Niste yapılmıştır. Merasimde Mecit Ef. Haydarâbat Maliye nazırı, Mecit Ef. nin oğlu Ömer Faruk Ef., Prens Ömer Suat, Şerif Pş., Lebip Bey, Mevlân Şevket Ali ve bazı İngilizler hazır bulunmuşlardır.

İki gelin, iki güveği doğruca Hindistana gidecekler ve büyük düğün merasimini orada yapacaklardır.

SON DAKİKA

İktısadiyatımızı koruma kararnamesi

Memleketimize idhaline müsaade edilen maddeler nelerdir?

ANKARA, 16 (A.A.) — 1872 numaralı kanunun ikinci maddesinin verdiği salâhiyete istinaden hükûmetçe, memleket iktısadiyatını korumak üzere ittihaz olunan tedbirleri havi 12 teşrinisani tarih ve 11940 numaralı kararname bugünkü Resmî gazetede neşrolunmuştur. Kararname altı maddeden ibarettir. Bu maddeler aşağıda yazılıdır. Kararnameye teşrinisaninin ikinci nısfında ve kânunuevvel ayı zarfında memleketimize idhaline müsaade olunan maddelerle bunların mikdarını gösteren bir liste merbuttur.

Madde 1 — 1931 senesi ikinci teşrininin 12 sinden itibaren Türkiyeye idhal edilecek eşyadan iptidai madde olarak Türkiyede müesses fabrikalar azamî mikdarları İcra Vekilleri heyeti kararile muvakkaten tahdit olunur. Bu suretle vücude gelecek olan aylık kontenjan listelerinden ikinci teşrinin 15 günü ile birinci kânuna ait olanını derhal ve diğerleri en aşağı iki aylık olmak üzere imlâ ve tatbik olunacaklardır. Gelecek kontenjanlar tatbik tarihinden en az yirmi gün evvel Resmî Gazete ile ilân olunur. Listedeki kontenjanlara mahsuben gümrüklere vürut edecek eşya vürutları tarihleri sırasile ve her ay için mukarrer listeyi geçmemek üzere memlekete idhal olunur. Herhangi bir ay zarfında vürut eden eşya o aym hassasını geçtiği takdirde fazlası vürut tarihleri sırasile müteakip ay başında ve o aym kontenjanlarına mahsuben idhal olunur.

Madde 2 — Kontenjanların tesbitinde ve her ay idhal olunacak mikdarların tayininde memleket sanayiinin inkişafı ve mevzii san'atlerin ihtiyacları göz önünde tutulur. Pahalığı tezyit edebilecek hususların ve fiil inhisar teşebüslerinin ref'i tedbirleri alınır.

Madde 3 — Devlet bütçesi ile hususî ve mülhak bütçelerden ve âmme müessseseleri "Darülfünun gibi„ ile menafii umumiyeye hâdim müessesesler "Hilâliahmer, Himayeietfal gibi„ bütçelerinden ve bir imtiyaz işletenler müesseseler ve şirketler tarafından verilmek üzere ecnebi memleketlerinden satın almacak şyaya mukabil bu şya bayilerinin memleket mahsulât ve mamulâtından muadil kıymette eşya satın almalarının temin olunması işbu mübayaatın icrası için riayeti mecburî şarttır. Ancak beyan olunan şekilde, fakat imkânı olmayan veya âmme hizmetinin ifasını imkânsız kılan vaziyetlerde bu mecburiyetin hükmen veya tamamen ref'i İcra Vekilleri heyeti kararına bağlıdır.

Madde 4 — Ticaret plânçomuzun açık olduğu memleketlerle yapılacak veya yapılmış olup ta müddeti bittiği için yeniden aktedilecek muahedelere açığımızı kapatmak üzere bir "Kompansasyon„ hissesi ilâve olunur.

Madde 5 — Birinci maddeye tevfikan tayin olunacak kontenjanlardan fazla eşya idhali memnudur. Üçüncü madde hükmü hilâfına kontenjan dahilinde dahi olsa vaki olacak mübayaat için döviz verilmesine müsaade olunmaz.

Madde 6 — Işbu kararnamenin icrasına icra vekilleri heyeti memurdur.

Gazi Hz.nin Kurtdereliye mektupları

Türk sporcularına bir meslek düsturu

ANKARA, 16 (A.A.) — Reisicümhur Hazretleri Himayeietfal cemiyeti tarafından tertip edilen Türkiye Güreş Şampiyonluğunda hakemlik yapmak üzere şehrimize gelmiş olan 65 yaşındaki Kurtdereli Mehmet pehlivana aşağıdaki mektubu göndermişlerdir:

" Seni cihanda büyük ün almış bir Türk pehlivanı tanıdım. Parlak muvaffayıyetlerinin sırrını şu sözle izah ettiğini de öğrendim. "Ben her güreşte arkamda Türk milletinin bulunduğunu ve millet şerefini düşünürüm„. Bu dediğini yaptıkların kadar beğendim. Onun için bu değerli sözünü Türk sporcularına bir meslek düsturu olarak kaydediyorum. Bununla senden ve sözlerinden ne kadar memnun olduğumu anlarsın. Çoluk çocuğun için sana ufak bir armağan gönderiyorum. O bu mektubumla beraberdir. Pehlivan, ömrünün tam sağlıkla uzun sürmesini dilerim.„

GAZİ MUSTAFA KEMAL

Reisicümhur Hazretlerinin bahşettikleri armağan ktuba merbut bin liralık bir çektir.

Halk fırkası idare heyeti dün toplandı

ANKARA, 16 (Telefonla) — Cümhuriyet Halk fırkası grup idare hey'eti bugün meclisi hey'eti umumiyesinden geç vakte kadar devam eden bir içtima aktetmiştir. Bu içtimada yarınki grup içtimaının ehemmiyetine mebni öğleden sonra yerine sabah onda toplanılması takarrür etmiş ve grup âzalarına ona göre tebliğat yapılmıştır.

Yarınki içtimaın öğleden sonra da devam etmesi muhakkak addediliyor.

Muamele vergisinin ikinci muvakkat maddesi yanlış mı tatbik ediliyor?

ANKARA, 16 (Telefonla) — Muamele vergisi kanunu ikinci muvakkat maddesinin yanlış tatbik edilmekte olduğuna dair Bilecik meb'usu İbrahim Bey meclise bir takrir tevdi etmiştir.

İbrahim Bey bu takririnde kanunun sarahatine rağmen 928, 29, 30 senelerinden de müessesatı sınaiyeden muamele vergisi istenmekte olduğunu işaret ederek maddenin sureti tatbiki hakkında tefsir talebinde bulunmaktadır.

Haftalık Edebî Musahabe

Fikirler ve insanlar

1— San'at kavgası

Gençlerin dediklerine bakılırsa, kendisine has olandan başka bir gaye gütmiyen san'at, bütün taraftarları ile beraber, göçüp gitmektedir; modern cemiyette ona yer yoktur; her şey gibi san'atın da bir faydası olmalıdır. Hemen hemen her gazetenin, her mecmuanın edebî makalelerinde bu iddiaları görebilirsiniz. Genç ediplerimizin hemen hiç biri san'atı bir zinet saymıyor; bir şiir yazmanın veya bir resim çizmenin sebepsiz doğmuş bir ihtiyacın tatmini olmasını kabul etmiyor. Bir san'at eseri vücude getirirken lüzumlu, faydalı bir iş gördüklerine kanidirler.

Geçenlerde Behcet Kemal Bey, "Hakimiyeti Milliye„ de şiiri nasıl telâkki ettiğini anlatırken bunları söylüyor; gençliğinin bütün kuvvet, heyecan ve imanını şiire vakfederken bunu, cemiyete nafi bir iş olduğu kanaatile yaptığını anlatıyor, teşvik bekliyor; yok, bu memlekete san'at lüzumlu addedilmiyorsa bunun da kendisine, iş işten geçmeden bütün o meziyetlerini başka bir sahaya nakledebilmesi için, bir an evel haber verilmesini istiyordu. Daha bu günlerde neşrolunmağa başlıyan "Çığ„ mecmuasında da Alp Er. B., "San'at, san'at için midir?„ isimli yazısında güzelliğin san'at için bir gaye değil, ancak bir tesir vasıtası olduğunu söylüyordu. Asıl gayeye gelince, onu da bildiriyor:

"Alelûmum san'atların ve bu meyanda edebiyatın asıl gayesi hisleri, fikirleri ve hayalleri sistematize etmek, yani insanları içtimaî şeraitte mevcudiyetini temin edecek bir şekilde muntazam ve sağlam düşünmeğe, yaşamak sırlarını muntazam ve iyi duymağa, hayatını yaşama şeraitine uydurmağa sevkeylemektir.„

Bilmem anlıyabildim mi? Alp Er Bey galiba san'atın insanları terbiye ettiğini, onları muhitlerine alıştırdığını söylemek istiyor. Zannederim "systématiser„ kelimesini de daha ziyade " standardiser „ manasında kullanmış.

San'ata, edebiyata verilen bu manalar insana yalnız Şinasi'nin "Edebiyat hasletamuz edep olduğu için.„ tekerlemesi ile Namuk Kemal'in: "Tiyatro bir mektebi edeptir„ iddiasını değil, daha ziyade mektep kitaplarını hatırlatıyor.

— Falan romanı niçin okuyorsunuz?

— Yaşamasını öğrenmek için.

— Bana lüzumu yok; ben nasıl yaşamak lazımgeldiğini bildiğimi zannediyorum. Bir değişiklik olursa etrafta görürüz; kanular için de "Resmî gazete„ yi takip etmek kâfidir.

Alp Er Beyi hiç olmazsa Şinasi gibi cinasa başvurmadığı için tebrik etmek lâzım mı diyeceksiniz? Acele etmeyin; o, ortaya attığı, daha doğrusu ısıtıp tazelediğini sandığı iddiayı isbat için kelimelerin, cümlelerin manasını değiştirmeğe kadar gidiyor. Meselâ yukarıdaki hükmünü nereden çıkarıyor bilir misiniz? Şu iki cümleden: "Edebiyat içtimaî bir hâdisedir. — Edebiyat maşerî varlıktan, içtimaî şeraitten doğmuş ve doğmaktadır.„ Bunlar ancak, san'at eserinin meydana gelmesinde sadece onu ibda eden ferdin değil, bütün cemiyetin bir hissesi olduğunu gösterir; yoksa san'at eserinin şu veya bu gayesi vardır demek değildir. Alp Er. Beyin, manasını pek iyi anlamadan reddediverdiği "San'at san'at içindir„ sözü de yine bunun için yalnız Thèophile Gautier'in değil, hatta yalnız onun etrafındaki zümrenin de değil, cemiyetin malıdır; çünkü cemiyetin birçok temayülleri arasında o romantik şairi en ziyade müteessir edenin ifadesidir.

San'atın içtimaî bir hâdise olduğu için lüzumlu ve faydalı addedilmesi icap ederse katillerin, hırsızların, da teşvik edilmesi lâzımgelir; çünkü onlar da aynı derecede cemiyetin mahsulüdur.

San'at lüzumsuzdur, faydasızdır; fakat zarurîdir, yani bir cemiyetten kaldırılması imkânsızdır.

Alp Er Beyin ve zannederim onunla beraber bütün hemsinlerinin düştüğü bir hata daha ver: ilmî kafanın, fennî ibdam faydayı istihdaf ettiğini, üzerinde münakaşa edilemez bir hakikat gibi kabul ediyorlar. "İçtimaî hâdiseler, ister maddî ister manevî olsunlar, hayatî bir gaye istihdaf ederler... Böylece hendesenin veya elektrik fenninin teessüs ve inkişafı maddî maksadı izlemiştir diyorlar.

Bilmem ama meselâ Newton'un cazibei arziyeyi veya Papin'in buhar kuvvetini keşfederken faydalı bir iş görmeğe çalıştıklarını tasavvur etmek tuhaf olduğu kadar müşküldür. İlmin saiki ötedenberi yalnız tecessüs olmuştur. İngilizce haftalık "Observer„ gazetesi bu yaz bir muharririnin bazı âlimlerle mülâkatlarını neşretmişti; "niçin çalışıyorsunuz?„ sualine hemen hemen hepsi sadece " aesthetical „ , [1] yani hasbî bir zevk için olduğunu söylediler.

İlmin terakkisi insanların ne saadetini, ne de refahını artırmıştır; ancak onlarını "niçin?„ lerine cevap verir.

Alp Er Bey, Homiros epopelerinin, Şehname'nin, milli efsanelerin ve daha birçok edebî eserlerin cemiyet hayatında oynadıkları rolden bahsediyor. Onun söylediklerine ilâve olarak İtalyanların bir millet teşkil etmelerinde Alighieri'nin eserinin tesirini hatırlatabiliriz; hattâ Dreyfus meselesinin senelerce bütün Avrupa efkârı umumiyesini alâkadar etmesinde, o işe karışan ediplerin tesiri inkâr olunamaz. Fakat bunlar davayı halle kâfi değildir; daha doğrusu san'atın yalnız bir cephesini gösterir. San'at yalnız bu bakımdan görüldüğü takdirde, Alp Er Beyin zikrettiklerinden hiç de aşağı kalmıyacak birçok san'atkârların, şairlerin reddedilmesi lâzımgelir. Meselâ cemiyet hayatında bir vazife ifa

[1] Bu kelimeyi mahsus ingilizcedeki şekli ile yazıyorum; çünkü fransızcadaki "esthétique" ile türkçedeki «bediî» kelimeleri hatıra yalnız san'at güzelliği mânasını getiriyor; halbuki anladığıma göre İngilizler onu ilmin hasbiliği için de kullanıyorlar.

Gayrımübadiller neye sabırsızlanıyorlar?

Ekonomi

Buğday fiatlerinde tereffü başladı

Fiat düşüklüğü son zamanlardaki fazla müvaredattan ileri gelmişti

Bir haftadanberi İstanbul borsasında muntazaman düşmekte olan buğday fiatleri dün bird entereffü meyli göstermiştir.

Dün İstanbul borsasında büğday fiatinde beş para tereffü kaydedilmiştir.

Son fiat sukutunun başlıca sebebi İstanbulda fiatlerin yüksel diğini duyan Anadolu sevkiyatçılarını ihtiyaçtan çok fazla sevkiyat yapmalarıdır. İstanbula dün 32 vagon buğday gelmiştir.

Fransaya yumurta ihracatı

Fransa hükûmeti resmî gazetede neşrettiği bir kararname ile Fransa'ya ithalât edilecek yumurta kantenjanını teşkil etmiştir.

Bu kantenjan dahilinde yumurtaların kabukları üzerine akıncak şekilde ve iki milimetre büyüklüğünde mühür bulunmasılâzım gelmektedir.

Bu arar yumurtalarımız arasında bir karışıklık husule getirmiştir.

Mersinin teşrinievvel ihracatı

Mersin limanından mevsimin ikinci ayı olan teşrinievvelde 647.286 liralık 11.201 balya pamuk ihraç edilmiştir. Halbuki geçen sene ayni ayda 1.344 bin 886 liralık 18.338 balya pamuk ihraç edilmişti.

Bu sene pamuk ihracatı geçen senenin dıttı olarak batî olmuştur. Bunun sebebi de mahsulün geç idraki ve İsterlin sukutunun husule getirdiği neticelerdir.

Bu sene afyon az!

İhracat Ofisinin aldığı malûmata nazaran, Afyon Karahisar mıntakasında bu sene sonbahar afyon zeriyatı yapılmamıştır. Sulama suretile pekmahdut yetiştirilenler de soğuktan bozulmuştur.

Ofisin istihbaratına göre, diğer afyon mıntakaları da soğuktan müteessir olduğu gibi, zeriyat ta esasen azdı.

Bu sene Yuğoslavya'da zeriyat sahası 250.000 dönüm tahmin edilmiştir. Oralarda da afyon zeriyatının fazla soğuklardan müteessir olduğu söylenmektedir.

İtalyada ihracat fazlalığı

ROMA, 16 (A.A.) — Ağustos ayı zarfında ihracat 730 milyon liretlik ithalâta mukabil 825 milyon lirete baliğ olmuştur. İhracattaki bu fazlalık ilk defa olarak müşahede edilmektedir.

Alman borsaları ne vakit açılacak?

BERLİN, 16 (A.A.) — İki aya yakın bir zamandan beri fasılasız surette kapalı bulunan Alman esham borsalarının yeniden açılması için yapılan mücadele devam etmektedir. Pazar günü Berlin borsası idare komitesi borsa binalarına girilmesi ve orada serbest muameleler yapılması için hükûmetten mezuniyet talebini mutazammın bir takriri ittifakla kabul etmiştir. Borsaların küşadını teshil edecek muhtelif tedbirler derpiş edilmiştir. Meselâ mecburî icraların men'i ve yahut arzları tanzime memur hususî bir sandık ihdası gibi.. fakat bu projeler müphem kalmıştır. Zira Raihsbank esham borsalarının yeniden açılmasına şiddetle muarız bulunmaktadır.

Almanyanın ticaret bilânçosu

BERLİN, 16 (A.A.) — Almanyanın teşrinievvel 1931 ayına ait ticaret blânçosu 183 milyon marklık bir matlûp kaydetmiştir, hattâ tamirat tamamile yapılmış olan aynî teslimat nazarı itibara alınırsa bu mikdar 396 milyona baliğ olmaktadır.

Mevsimin tesiratına tebaiyet eden ithalât, eylûlde 448 milyon, 2 teşrinievvelde 483 milyona baliğ olmuştur. Yani 7,8 bin tezayüt, vasatî kıymet yüzde 3,2 nisbetinde tenakus etmiş olduğundan ithalât tonajının tezayüdü daha ziyade mahsus olmuştur. Bilhassa iptidaî maddelerde kıymet düşkünlüğü ve siklet tezayüdü kaydedilmiştir.

İhracat, 812 milyon marka çıkmıştır. Buna 13 milyonluk aynî teslimatı ilâve etmek iktıza eder. Mamul maddeler ihracatı, 48 milyon mark artmıştır. İhracat fazlalığı kânunusaniden teşrinievvel ayına kadar iki milyar 358 milyona baliğ olmuştur. Rusyaya yapılan ihracat ayni devrede 592 milyon marka çıkmıştır.

Kambiyo Borsası

İsterlin	797,00	Kuron	15,98,75
Dolar	0,47,22,57	Şiling	3,51,00
Frank	12,06	Pezeta	5,47,71
Liret	9,19,25	Rayşmark	1.99,37
Frank B.	3,39,68	Zloti	
Drahmi	38,25	Pengü	3,13,48
Frank İ.	2,40,25	Ley	79,00
Leva	62,69,50	Dinar	26,96
Florin	1,17,68	Çervoneç	

Borsa harici	Altın	924
	Mecidiye	51,00
	Banknot	269

Esham ve Tahvilâtın nevi

İstikrazı dahili	95,00
Düyunu muvahhide	53,00
Kıramiyeli Demiryolları	2,65

Maliye müsteşarı dün geldi

Maliye müsteşarı Ali Rıza B. Avrupadan avdet etmiştir.

Maarifte

3 dershaneli Mektepler

Küçük çocuklar için büyük bir kolaylık

Şehrin uzak ve sekenesi az bazı semtlerde üç dershaneli ilk mektepler açılması takarrür etmiştir. Çok küçük talebeler uzaklara gidemediklerinden ve her yerde beş sınıflı ilk mektep açmak fazla masrafı mucip olduğundan bu şekil muvafık görülmektedir.

Çocuklara açık filmler yasak!

Maarif idaresi mekteplere mühim bir tamim göndermiştir. Son zamanlarda bir çok mektep talebesi hattâ muallimleri refakatinde olmak üzere açık filimlere gitmektedirler. İlk mektep talebesinin dahi hayat bilgisi tatbikatı için sinemaya götürüldükleri ve açık filmler seyrettikleri anlaşılmıştır.

Badema 18 yaşından küçük çocuklar kat'iyyen sinemaya gidemiyeceklerdir. Bundan başka ders saatleri talebenin mektepten kaçarak sinemaya gittikleri anlaşılmıştır. Sinemalar mektep saati zamanlarında talebeyi kat'iyyen almayacaklardır. Bu gibi talebe hakkında takibat yapılacaktır.

İlk mekteplerde teftişler

İlk tedrisat müfettişleri bugünden itibaren yeni ders senesi umumî teftişatına başlayacaklardır.

Hukuk doktora sınıfında dersler

Hukuk fakültesi doktora sınıfında dünden itibaren derslere başlanmıştır.

İlâhiyat fakültesinde serbes kurslar

Darülfünunun ilâhiyat fakültesinde herkesin devam edebileceği serbes kurslar açılmıştır. Dersler cumartesi, pazartesi ve perşembe günleri saat 17 den 18 e kadar verilecektir. Yalnız dereslere devam edecekler senede bir lira, iki taksitte olmak üzere kaydiye ücreti alınacaktır.

İlk mektepler için harf lavhaları

İlk mekteplerde talebe okuturmak için tertip edilen harf levhalarının tab'ı devlet matbaasında ikmal edilmiş ve mekteplere tevzi edilmiştir.

Eczacı talebesinin senelik hongresi

Eczacı mektebi talebe cemiyeti senelik kongresini dün eski Türk ocağı binasında saat 16 da aktetmiştir. Kongrede bir senelik mesai raporu okunmuş ve yeni idare heye'ti intihabı yapılmıştır.

Esrarkeşin karısı

Samatyada; esrar istimalinden dolayı mahkûm olan zevcine esrar götürmekle maznun Zihniye Hanım dün ağır cezada muhakeme edilmiş ve iki ay hapis ile 5 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Gayrımübadillerin sabırsızlığı artıyor mu?

Ziraat bankasında toplananparanın tevziine şiddetle intizar ediyorlar

Gayri mübadiller takdiri kıymet komisyonu kıymetleri mahallinde takdir edilen müsakkafatın dosyalarını ikmal etmiş gibidir. Arazinin kıymetleri evvelce burada tesbit edilmiş olduğundan bugün için kıymet takdiri muamelesi ikmal edilemiyen yalnız bazı küçük müsakkafat sahipleri kalmıştır. Bunlara ait muamelelerin ikmali ise kısa bir zaman meselesidir.

Esasen bu küçük emlâk için ayrıca kıymet takdirine de lüzum görülmemektedir. Küçük emlâk sahiplerinin ellerinde mevcut tapu ve sair vesaiki burada yapılacak kıymet takdirinde esas olacaktır.

Takdiri kıymet muamelesi ikmal edilmiş olan gayri mübadillere hükûmetin kabul ettiği yüzde yirmi istihkaka mukabil alâkadarlara bonolar tevzi edildiği malûmdur. Bu tevziatın hâlâ arkası alınamaması, küçük emlâk sahiplerine ait dosyaların henüz takdiri kıymet komisyonunun tasdikine iktiran etmemesinden ileri gelmektedir. Bu yüzden küçük emlâk sahipleri çok sıkışık vaziyete düşmüşlerdir.

Alâkadar mehafilden aldığımız malûmata göre hükûmetin kabul ettiği yüzde yirmi nisbetinde istihkak, İzmir ve havalisinde kıymeti takdir olunan Yunanlı emvalinin kıymetine muadil farzedilmektedir. Yani bütün gayri mübadillerin alacaklarının yekûnu 25--30 milyon lira arasındadır.

İzmir ve havalisindeki Yunanlı emvali de 6 milyon lira tahmin edildiğine nazaran bu altı milyonluk emlâke karşılık olarak gayri mübadil matlûbatının ancak yüzde yirmisi, yani beşte biri istihkak haline kalbedilmiş oluyor.

Temennileri hulâsa

Gayri mübadillerin temennilerini bir kaç noktada hülâsa etmek kabildir:

1 — Mübadillere İzmirde tahsis ve teffiz edilmiş olan ve kanunu mahsus mucibince kendilerinden istirdat edilemiyecek olan Yunanlı emvalinin kıymetine muadil mübadil emlâki.

2 — Mübadillerin istihkak bakiyyelerine mukabil tasfiye kanunu mucibince kendilerine tahsisi kabul edilmiş olan mübadil ve firarî Rum ve Ermeni emvali metrukeden artacak olan emlâk.

3 — Hazine uhdesinde bulunan araziden işlenebilecek ve işletilebilecek olanlar.

Gayrimübadiller, bu emvalin, kendilerine tahsisi halinde matlûplarının tevazün edeceği fikrindedirler.

Gayrimübadillerin asıl tazallümünü mucip olan nokta, Yunanistanda bıraktığı emvalin tamamını alamaması ve ilerde alacağına dair de bir ümidi bulunmamasıdır.

İkinci şikâyet noktası bonoların kıymeti hakkında müeyyit bir kuvvet bulunmamasıdır. Bugün için gayrimübadil bonoları kıymetçe çok düşkündür.

Piyasada bazı sarraflar tarafından yüz liralık bonolar 22-23 liraya kadar mübayaa edilmektedir.

Gayrimübadillerin iddiasına göre, bonoların borsaya kabul edilmesi dahi vaziyeti kurtarmayacaktı. Mevcut kanaat şudur: Yunan emlâkine fahiş kıymetler konulmuştur ve kıymet takdir edilirken malın amorti bedeli, getirdiği icar nazarı dikkate alınmamıştır.

İzmirde ayda ancak 100 lira icar getiren bazı mülklere 30—35 bin lira kıymet takdir olunmuştur. Halbuki bunların emlâkçilik noktai nazarından 12—13 bin liradan fazla kıymetleri yoktur.

Bu vaziyet karşısında küçük istihkak sahipleri İzmire giderek müzayedelere iştirak etmek cesaretini kendilerinde bulamadıklarından bonolarını yüzde yetmiş beş eksiğine, daha doğrusu yok pahasına ellerinden çıkarmağa mecbur olmaktadırlar.

Gayrimübadiller, bir seneden beri Ziraat bankasında toplanan Yunan emlâki icar bedellerinin tevziini sabırsızlıkla beklemektedirler.

Maarif cemiyeti Kongresi

Bir senelik faaliyet tetkik ve yeni idare heyeti intihap edildi

İstanbul maarif cemiyeti hey'eti umumiyesi dün saat 17 de C. H. fırkası merkezinde senelik kongresini aktetmiştir. Kongreye cemiyette âza bulunan darülfünun müderrisleri, lise müdürleri de iştirak etmiştir.

Kongreye cemiyetin İstanbul mümessili Cevdet Kerim B. riyaset etmiştir. Cemiyetin bir senelik faaliyeti hakkındaki rapor okunmuş ve izahat verilmiştir. Bilhassa önümüzdeki sene yurda yatırılacak talebe mikdarı için mühim müzakerat cereyan etmiştir.

Yeni idare hey'eti intihabatı da yapıldıktan sonra kongre geç vakit nihayet bulmutşur.

Nakzen muhakeme

Feridiyede ev sahibesi Şükran Hanımı ebediyyen malûl bırakacak şekilde yaralıyan sabık jandarma Mehmet, evrakı temyizden nakzen geldiği için dün ağır cezada tekrar muhakeme edilecekti. Mehmet vekil tutmadığını söylediği için dava talik edildi.

Vilâyette

Yalova Yolu

Yeni yolun inşaatı bitmiştir

Yalova iskelesi ile Kaplıcalar arasında ormandan geçmek üzere inşa edilmekte olan yeni yolun ferşiyatı bitmiştir. Asfalt kısmı kalmıştır ki, sene nihayetine kadar burası da ikmal edilecektir.

Bu yol, eski yolu iki kilometre kısaltmaktadır. Maamafih eski yol muhafaza edilecek ve buradan da istifade edilecektir.

Yalova - Karamürsel otobüsü

Yalova belediyesi Yalova—Kaplıca — Karamürsel otobüs imtiyazını almağa karar vermiştir.

Bundan maksat halka bir suhulettir.

Kilise dehlizi

Yalovada Park gazinosu arkasında çıkan münhedim bir kilise dehlizi bulunmuştu. Burada hafriyata devam edilmektedir.

Yalova kaymakamı

Yalova kaymakamı şehrimize gelmiş ve Vali muavini Fazlı Beyi ziyaret etmiştir.

Spor

Sipahi ocağındaki yarışlar

1 — Sipahi Ocağı tarafından büyük bir halk kütlesi huzurunda yapılan atlı müsabakaların ikincisi bu cuma günü mezkûr ocak konfor meydanında icra edilecektir.

Birinci mevkiin ve mevkii mahsusun kavsi Sipahiocağının küçük kavsidir.

2 — Birinci hafta birinci, ikinci, üçüncü gelen atlara muayyen mâniler yükseltilmek değiştirlmek sureti le handikap tatbik edilecektir. Mâni eserleri, şekil ve cesametleri tamamile tebdil edilmiş ve daha heyecanlı bir şekle sokulmuş ve bir çok yeni şekilde mâniler ilâve edilmiştir.

3 — Müsabakaya iştirak eden atların nısfı parkoy döşay usulü üzere icra edilecektir. Bu tarzı tasnif; konfur heyetinin atlarının hem mâni atlamdaki maharetlerini ve hem de süratlerini meydana çıkarmak için kabul edilmiş bir usuldür.

Hamdi Emin Beyin mektubu

Efendim,

Gol gazetesinden naklen neşretti giniz bazı yazılara karşı cevabıma sütunlarınızı açmak lûtfunda bulunduğunuzdan dolayı arzı teşekkür ederim.

Bu memlekette, Gol gazetesi muhariri Refik Osman Beyin karakterini bilmeyen sporcu yok gibidir. Bu itibarla onu bu sütunlarda tahlil etmem alâkadarlara yeni bir şey öğretmiş olmayacaktır.

Gol gazetesini alıp okumam. Yalnız bu zat, tarizkâr bir yazı yazdımı adresime lûtfen bir nüsha gönderir, ben de bir göz gezdirir ve sepete atarım.

Spor hayatında bin bir kapının ipini çeken ve nezih sporculuk camiasında itibarı kalmayan bu adamın yazılarına ciddiyet ve ehemmiyet atfetmek doğrusu elimden gelmiyor.

Muhterem gazetenizin sütunlarına intikal etmesi ve sırf insanî bir veci beye taallûk eylemesi itibarile bir noktayı tavzih etmek isterim:

Bundan sekiz sene evvel Olimpiyattan dönerken hastalanan arkadaşımız Kâmil Beyi trenden indirmeğe mecbur kalmıştık ve kendisine arkadaşımız Kemal Rıfat Bey terfik edilmişti. Hatırladığıma göre Kâmil B. iyi olup memlekete dönüğü vakitKemal Rifat Beyin hizmetinden, arkadaşlığından şükranla bahsetmişti. Binaenaleyh hasta bir arkadaşın ecnebi diyarında yalnız başına terkedilerek benim Viyanya gitmiş olduğum şeklinde gösterilmek istenen bu hâdisenin hakikati bundan ibarettir.

Bu vesile ile şunu da ilâveye lüzum görürüm ki federasyonlar ancak umumi merkez ve kongreye karşı mes'uldür ve biz bu mes'uliyeti müdrikiz.

Hürmetlerimi takdim eylerim efendim.

Futbol federasyonu reisi
Hamdi Emin

Beşiktaştaki eskrim

13 Teşrinisani 1931 cuma günü Harbiye - Beşiktaş kulüpleri kılınç takımları arasındaki teşriki müsabaka neticesi:

Harbiye takım: Halim, Cahit, Kenan Efendiler.

Beşiktaş kulübü: İlhami, Raif, Nihat Efendilerden müteşekkildi. Beşiktaş kulübü 3 e karşı 6 galibiyetle ve 34 vuruşa karşı 38 vuruşla galip gelmiştir.

Çocuk nasıl Kundaklanır?

Himayeietfal cemiyetinde anneler içtimaı

Himayei etfal cemiyeti anlere birliği hey'eti umumiyesi dün merkez binasında içtima etmiştir. İçtimaa birlik reisi Lâmia Refik Hanım riyaset etmiştir. Doktor Semiramis Hanımın teklifi üzerine küçük çocuklara kundak takımlarını nasıl yapılacağı ve nasıl sarılacağı hakkında mufassal ve fennî bir talimatname yapılması takarrür etmiştir. Bu talimatname daha ziyade annelere bir rehber olacaktır. Talimatname ikmal edilince fazla mikdarda tabedilecek bütün annelere dağıtılacaktır. Eserde tatbikata ait ameli resimler de bulunacaktır.

Belediyede

Tiyatro mektebi tedrisata başladı

Belediyenin tiyatro mektebi dünden itibaren tedrisasa başlamıştır.

Otobüs imtiyazı

Dünkü Cümhuriyet gazetesi şehirdeki bütün otobüs imtiyazının tramvay şirketine verileceği hakkında bir haber neşretmişti. Belediye mehafilinde böyle bir şeyden ademi malûmat beyan edilmektedir.

Fiat listeleri teftiş ediliyor

Kaymakamlıklar lokantalar ve sinema gibi müesseseleri teftişe başlayarak fiat listelerini tanzim ve tasdik ettirmiyenler tesbit edilmişlerdir. Bunlara para cezası kesilecektir.

Kaydedilen hizmetçiler

Müstahdeminin belediyeye kaydı için verilen müddet dün bitmişti. Fakat son günde muamelelerine başlanarak ikmal edilmiyenlerin de kaydı yapılması takarrür etmiştir.

Terkostan şikâyetler

Beyoğlu ve Şişli sakinleri namına belediyeye müracaat edilerek terkosun son zamanlarda gündüzleri de kesildiğine dair şikâyette bulunmuşlardır. Belediye suyun niçin kesildiğini tetkik edecektir.

Ekmek narhı

Bu hafta ekmeğe 20 para zamla 7,2 ve francalaya da 11,5 kuruş fiat konmuştur.

---

ettiği muhakkak olan mimarî kurtulur ama resim, bilhassa Japonların o ince resimleri atılmağa mahkûm olur. Shakespeare'in tarihî dramları kurtulur; fakat Othello, Hamlet, ilh. için yer kalmaz. Goethe'yi ne yaparsınız? Racine ne olur?

Mamafi san'atın cemiyete hizmet etmesi lâzımgeldiği fikrinin tarihî bir hakikat olduğu inkâr edilemez; bugünkü hasbî san'at telâkkisi nisbeten yenidir. Bunu, yani san'atın ilim gibi her türlü hizmet kaydından azade, tamamile hür bir faaliyet sayılmasını, modern cemiyetlerin eskilerine karşı bir faikiyeti telâkki edebiliriz. Bir alim nasıl hayrı ve şerri nazarı itibare almadan sırf mevzuuna kendi boğuluyor, ancak onun hakikatini düşünüyorsa bugün bir san'atkârın da öyle çalışmasını kabul ediyoruz. O kadar ki bügün iki sınıf san'atkâra yer veriyoruz: bir kısmı ile muvazzaf olanlar, öbürü böyle kayıtlarla bağlı olmadan çalışanlar. Bir kısmı, Alp Er Beyin istediği gibi, güzelliği bir gaye değil, bir vasıta sayanlar; öbürü onu, önünde her şeyin feda edilebileceği yegâne gaye telâkki edenler. Bu iki sınıf arasında daimî bir mücadele; daha doğrusu bir istihfaf var.

Alp Er Bey, san'atın hasbiliğini idia edenlerle "San'at san'at içindir,, diyenleri de biribirine karıştırıyor; bu hususta yalnız değildir, muharrirlerimizin ekserisi bu hataya düşüyorlar. Çünkü Théophile Gautier'nin sözü türkçeye iyi tercüme edilmemiştir. "L Art pour l art,, Bu hükûmdeki iki "art,, kelimesinin biri majusküllle, öbürü küçük harf ile yazılmıştır; çünkü birincisinde "nefis san'atlar,, ,ikincisinde "zanaat,, manası kasdolunmuştur.

"Güzel san'atlarda asıl olan, sanı bu bir san'at eserinde fikrin, hissin, mananın bir kıymeti yoktur, aranılacak yegâne şey şekildir. Şiirde şekil yapan da kafiyedir, nazım kavaidinin hakkile tatbikidir. Şekil ne kadar zor olursa eser o nisbette güzelleşir. Bunun için Gautier ve tilmizleri nadir kafiyelere "ballade,, sonnet v.s.,, gibi zor şekillere meftundur. Banville, Molière'i pek sevmez, çünkü büyük komedi şairinin kafiyeleri mukayyet değildir. Gautier, Racine'in bir tek mısraını beğenir: "La fille de Minos et de Pasinhaë... Alfred de Musset şair değildir, çünkü bir mısraını: "Oh folle que tu es!,, diye bitirmiştir; halbuki fransızcanın nazım kavaidine göre, "tu es,, de olduğu gibi, sesli bir harfle biten bir kelimeden sonra sesli harfle başlıyan bir kelime gelmez!

Fikrin, hissin güzelliği şairin san'atkârlığı ile alâkadar değildir. Yeni ne? "Triomphe,, a kafiye bulsa o zaman san'atkârlığını göstermiş olur. Bir kahramının, bir âşıkın haleti ruhiyesini tahlile kalkacağına meselâ "pantoum,, şeklini fransızca şiire de tatbik etsin!

Bunun, daima tekrar edilen bir izahı vardır: Pırlântanın temizliği, büyüklüğü, kuyumcunun elinde olan bir şey midir? Altının ayarı istediği kadar yüksek olsun; bunda kuyumcunun ne mahareti vardır? O, çakıl taşını teneke halkaya yerleştirip de güzel gösterebiliyor mu? Asıl kuyumculuk işte budur.

Asıl şiir de eskiden beri tekrar edilen sözleri güzel, mukayyet kafiyeli bir manzumeye koymaktır.

Vakıâ «L'Art pour l'art» diyenler indinde de san'at hasbidir; fakat san'atın hasbî olduğunu iddia etmek, muhakkak onlara iltihak etmek değildir. Onlar, san'attan insandece şiirin, san'atın gözle görülen, kulakla duyulan güzelliklerine bağlanıp fikirle, hisle anlaşılanlarını inkâr ettiler. Gautier: "Ben, indinde haricî âlem mevcut olan bir adamım" (2) derken, dahilî âleme itibarı olmadığını da söylemek istiyordu.

Biz, san'atın insanları terbiye etmekle muvazzaf olduğunu kabul etmiyenler, onun beşerin bütün yüksek faaliyetleri gibi hasbî olmasını istiyenler, Gautier ile de beraber değiliz. İnsanların hislerini, ihtiraslarını tahlil etmek; bunları ahenktar şekiller içinde ifade etmek ve bunu sırf tecessüs sevkile yapmak... İşte san'atın gayesi!

2 — Edebî zevk

"Muhit" mecmuasını bilmem okuyor musunuz? Takip etmiyorsanız haksızsınız. Güzel, fevkalâde olduğunu iddia etmiyorum; bilâkis, bütün magazinler gibi o da sinirime dokunuyor. Resimsiz, modelsiz bir mecmuaya; her sınıf karie değil yalnız edebiyat ve fikir aşıklarına hitap edecek, karilerini terbiyeye kalkışmıyacak bir mecmuaya, ah! ne zaman kavuşacağız? Evet, "Muhit" te bir magazindir; fakat onu okuyacak olursanız insanı alâkadar eden bazı yazılar arasında birkaç da yeni şair ismi öğrenirsiniz.

Bilmem hatırlarda mı? altı ay kadar oluyor, bu gazetede "Mukavva Mabet" isimli bir yazım çıkmıştı. Onda bizim bazı güzel şiirlerimiz ve iyi şairlerimiz olmakla beraber bir edebiyatımız olmadığını; çünkü sadece eski ve yeni Türk şairlerini okumakla insanda güzeli çirkinden farkeden hassanın vücut bulmadığını, bu gazetede "Muhit" in kânunuevvel numarasını ben sabırsızlıkla bekliyorum. Burnuma güzel ve hiç bir işe yaramaz münakaşalar kokusu geliyor!

Bu bir hükme sevkeden, Arnold Bennett'in o günlerde okuduğum küçük bir kitabı, "The literary taste" i olmuştu.

Ahmet Cevat Bey de Bennett'in o kitabını okumuş, onun ana hatlarını " Muhit" in 1/11/1931 tarihli nüshasında hulâsa ediyor ve yazısını şöyle bitiriyor:

"Bu derin mülâhazalar üzerine pek tabii olarak durup düşünüyoruz: Bizde "Klasik" edebiyatçılar ve eserler var mıdır ve hangileridir?"

Ahmet Cevat Bey, zannederim bu suale kendi cevabını verecek; bilmem o da benim vardığım neticeye mi varacak, yoksa Türk edebiyatını kurtarabilecek mi? Her halde "Muhit" in kânunuevvel numarasını ben sabırsızlıkla bekliyorum. Burnuma güzel ve hiç bir işe yaramaz münakaşalar kokusu geliyor!

Nurullah ATA

[2] "Je suis un homme pour qui le monde extérieur existe."

Milliyet

Asrın umdesi «Milliyet» tir.

17 TEŞRİNİSANİ 1931

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları:
24310 — 24319 — 24318

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Yeşilköy rasat merkezinden alınan malûmata göre bugün hava kısmen bulutlu olacak ve ruzgâr garptan mutedil esecektir. Dün tazyikı nesimi 761 milimetredir. Azamî suhunet 17 asgarî 9 santigrattır..

FELEK

Ağız kokması!

Bayılırım pastırmaya... (Va - Nu) dünkü Akşam'da (Pastırma yazı) tabirini gayrı şairane bulmasına rağmen ben pastırmaya bayılırım. Hattâ (Va - Nu) nun da bayılacağına eminim.. Sucuğa da öyle.. İlle terator için deli olurum.. Ya cacık? Allahım o ne lezzet, ne nefasettir!? İmam bayıldıyı pek severim, bol soğanlı piyaza hiç dayanamam.. Lâkin gel gelelim âdabı muaşeret insanın ağzının sarmısak soğan kokmasını meneder.. Ben de bu güzelim şeylerden mahrum kalırım..

İyi amma. insanın burnu keskin olursa her yemeğin kokusunu yiyenin ağzından alır.. Sonra ne yiyebiliriz. Ağzı kokmadan yenen.. İki şey vardır. Dayak ve rüşvet.. Onda da atan ile verenin ağız kokusu çekilmez..

Kürk meselesi

— Kürk ucuzlamış diyorlardı.. İnanmamıştım.. Doğru imiş.. Ya tavşanın kepazeliği? Aşçı dükkânlarına kadar düşmüş!.. Ne hikmet bilmem?

— Evet!.. Ben de dikkat ediyorum.. Mahallede kedi kalmadı.. Ne hikmet bilmem?

Meyhanede

Senelerden beri — kaç sene olduğunu söyleyemem — gazete okurum.. Zabıta vak'alarını okurum.. Haberler hep meyhanede kavga çıktığına dairdir.. Ne olur, şu mübarek yerde bir de dargın barıştırma, itilâf edilişi gibi sulh ve salâha ait hareket olsa ya!.. Hayır.. Bir kadeh atan kediler, arslan kesilirler.. Dünya gözüne kan kırmızı görünür.. Önüne gelene çatmaya başlar.. Ve nihayet dayak yiyip rahat eder. Ertesi gün bu hâdisenin asarını yüzünde gözünde gördüğünüz zaman:

— Allah cezasını versin. Gözümü gece kapıya çarptım.. der.. Bu kadarcık tevili hoş görmeli.. Ben bu şekilde kapıdan dayak yemiş ne sarhoşlar bilirim!

Fiat listeleri

Yarabbi sen bilirsin! Sen bize acı!.. Etrafa bakınız!. Belediyede bir telâştır gidiyor: "Fiat listesi tanzim edilecek,, "Fiat listesi tasdik edilmiş mi?,, "Yeni müesseseler fiat listesi yapacaklar, yapmışlar, yapmamışlar,, velhâsıl bir fiat listesisidir gidiyor..

Bu fiat listesi lokanta ve birahanelerin listesidir. Ya efendim; et fiatı hem de ihtikâr yüzünden almış yürümüş.. Yarın öbürgün koyun eti yiyenlerin isimleri gazetelere geçecek.. O nun listesi yok mu?.. Karilerime soruyorum.. Etrafında bu kadar gürültü edilen fiat listesinden ne anladılar, ne istifade ettiler ve hiç bir yerde tesadüf edip mündericatından feyz aldılar mı?..

FELEK

Hikâye

İhtiyarın ölüsü

— *Fransızcadan* —

Karı koca, artık hayattan çok şey beklemiyorlar ve çok şey istemiyorlar. İratları da olduğu için refah ve sükûn içinde, uzak bir yerde köy hayatı yaşıyorlar .

Ara sıra gidip kendilerini ziyaret ederdim. Bir gün gittiğim zaman, dostumun zevcesi bana yaşlı ve kısa boylu bir adam gösterdi:

— Büyük babam, dedi, bilir misiniz kaç yaşında? Doksan iki..

Halbuki ihtiyar adam hiç bu kadar görünmiyordu. İyi konuşan bir adamdı. Dinçti. Hiç sıhhatinden şikâyet etmiyordu. Bize birçok şeyler anlattı .

Sonra dostumun zevcesi bana dedi ki:

— Büyük babamı buraya getirdik. Artık bizimle oturacak. Kendisine bakmak için böyle lâzım geldi. Hasta veya kötürüm olduğu için değil, görüyorsunuz ya ne sağlam adam. Fakat bulunduğu yerde yanlızdı. Bir gün bir kaza olabilirdi. Buraya gelirken birçok eşya getirdi. Bizim bu eşyaları alacak yerimiz bile yok. Kendisine bir oda ayırdık. Şimdi bu odadan dışarıya çıkmıyor.

İhtiyarın torunu olan kadın daha birçok şeyler anlattı. Fakat bunları niçin söylüyordu. Ben ihtiyarın aleyhine bir hükûm almak için mi? Belki.. Çünkü ihtiyar söylenen eşyadan ayrılmak istemiyor. Bu da pek tabiî değil midir? Bu eski eşyada hep adamın mazisi var. Her biri o maziden bir parça..

Şimdi kendisine verilmiş bir odadan hiç çıkmaması da hep o maziyi düşünmek, o mazinin içinde yaşamak içindi.

İhtiyar olduğu için kendisinin yaşlı bir kedi gibi bir köşeye atıldığını kendisi de anlamıştı.

Diğer ziyaretlerimde kendisini görmez oldum. İhtiyar bir adam kimse ile görüşmek istemiyordu. Bu evde bir tarafa atılmış gibiydi.

Lâkin ben mutlaka onunla görüşüp dost olmağa kararverdim. Bir gün bilhassa bu maksatla oraya gittim. Orada gerek dostuma, gerek zevcesine maksadımı söyledim. Benimle ihtiyarın samimî olacağını pek zannetmiyorlardı.

Hakikaten odasına girdiğim zaman aramızda bir müddet soğuk bir hava esmedi değil. Sonra git gide ihtiyar bana karşı samimî ve sevimli oldu. Sözlerinden anlıyordum ki, artık ölümü bekliyor ve istiyordu.

Bir müddet sonra çok iyi dost olmuştuk. Bir sabah hastalığını haber aldım ve gittim. Yatağında ağır bir hasta halin de yatıyordu. Hekimin dediğine göre artık birkaç saatlik ömrü kalmıştı. Dikkat ettim. Hasta benim gelişimden çok memnun oldu. Başı ucunda duran torununa karşı hiç sevimli ve minnettar görünmiyordu. Vakit vakit genç torununa tebessüm ediyor, fakat onu kendine doğru çekerek, bir büyük babanın son dakikasında torununa göstereceği şefkati gösteremiyordu.

Kendi kendime düşündüm:

— Hakkı var. Bu evde onamenfa hayatı geçirttiler. Kendisini odaya kapıyarak torunundan ve kocasından uzak yaşadı.

Şimdi ölürken de onlardan uzak kalmak isteyor. Sağlam bir iradesi var.

Torunu büyük babasından son dakikada derin bir memnuniyet hissi izhar etmesini bekliyordu. Kadının bu intizarı beyhude oldu.

Nihayet akşam olmuştu. Bir aralık odada hasta ile yalnız ben kaldım. Onun daha bir müddet yaşıyacağını tahmin edenler dışarı çıkmışlardı.

İhtiyar, odada benden başka kimse kalmadığını anlayınca derin bir "Oh!,, Çekti. Sonra gözlerini kapadı.

Ölmüştü..

Ah, bir tarafa atılan ihtiyarların bu gizli ve af etmek bilmiyen kinleri yok mu! Bu, müthiş bir şeydir.

Askerî fabrikalar ilânları

As. Sn. Mp. için bilmünakasa alınacak aşağıda muharrer 11 kalem sebzenin evvelce ilân edildiği veçhile 11 - Teşsani tarihinde icra edilen münakasada müteahhitler tarafından teklif edilen fiatlar mütedil görülmediğinden 21 Teşsani 931 T. de tekrar münakasaya vaz'ına karar verilmiş olmakla taliplerin yevmi mezkûrda saat 14 ten 16 ya kadar As. Sn. Mp. inde müteşekkil SA. AL. KO. nuna müracaat eylemeleri ilân olunur. (3850).

Kilo	*Cinsi*
360	Semizotu
1995	İspanak
1555	Pırasa
980	Lâhna
2840	Patates
1050	Kuru sova
90	Maydanoz
780	Taze bakla
190	Taze sovan
40	Dereotu
260	Sakız kabağı

* * *

Kilosu	*İsmi*
3300	Bir kaynamış bezir yağı
2000	İki kaynamış bezir yağı
2000	Çiğ Bezir
700	Kuruşun üstübecı
100	Çinko üstübeci
170	Kaba üstübeç
2115	Toz sülüğen
2730	Neft yağı

Yukarıda müfredatı yazılı boya malzemesinin pazarlığında teklif edilen fiatlar pahalı görüldüğünden pazarlığı 18 İkinci teşrin 931 saat 14 e tehir edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek için İstanbulda Tophanede Askerî San'atlar Mektebine, merkezde Satın Alma Komisyonuna müracaatları. (5538) (3889)

* * *

Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü için ücretle istihdam olunmak üzere Türkçeden Almancaya ve Almancadan Türkçeye mükemmelen tercümeye muktedir (Almanca ile beraber Fransızça bilenler tercih olunur) bir tercümana ihtiyaç vardır. Şeraiti lâzimeyi haiz olan talipler vesikaları ile bizzat veya bilvasıta umum müdürlük Zat. İşleri Şubesine müracaatları. (3849) (5518)

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muameles icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu — 2003

Yeni neşriyat:

Poli Anna

Eleonor Parter tarfından yazılıp İngilizceden Vedide Baha Hanım tarafından tercüme edilen bu roman intişar etmiştir. Tavsiye ederiz.

Le Chacheur d'Ondes

Noelle Roger'in bu güzel romanı çıkmıştır. Karilerimize tavsiye ederiz.

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde İrgat pazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

DEVREN SATILIK DÜKKÂN

Aksarayda Ahmediye caddesinde dokuma imalâthaneleri yanında 46 numerolu tütüncü ve aktar dükkânına müracaat.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Sakıt hanedandan elyevm ikametgâhı meçhul Şehzade Aptürrahim efendiye:

İstanbulda Galatada köprü başında vaki Mehmet Alipaşa hanı namile maruf handaki hissenizin evkaf namına tashihi kaydı hususuna beşinci hukuk mahkemeyi asliyesinden hüküm verilmiş olmakla icra ve iflâs kanununun maddei mahsusasına tevfikan ödeme emri tebliği makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

İstanbul Mahkemei asliye ikinci hukuk dairesinden: Pertevniyal vakfı mütevelli kaymakamı Osman bey tarafından Köprübaşında Valde hanı tahtında 3 no. mağzada yemişçi Haralambo aleyhine ikame eylediği alacak davasından dolayı ikametgâhının meçhuliyeti hasebile ilânen vukubulan tebliğata rağmen müddeti kanuniyesi zarfında cevap ita etmediğinden tahkikat hâkimliğince muamelesiz gıyabi kararı verilmiş ve bu baptaki gıyap kararı mahkeme divanhanesi talik kılınmış olduğundan yevmi tahkik olarak tayin kılınan 8 K. evvel 931 salı günü saat 13.30 da tahkikat hakimi huzurunda isbatı vücut etmesi ve aksi takdirde gıyabında tahkikatının icra kılınacağı malûmu olmak üzere ilânen tebliğ olundu.

ZAYİ — Derununda bir takım evrak ile İran pasaportumu havi cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Yusuf Tafti oğlu.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398

Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

SİNEMALAR

HAYATINI KAZAN

En güzel Fransız filminde

VICTOR BOUCHER ve **DOLLY DAVİS**

iki saatlik hoş vakit geçirtecektirler.

Pek yakında

ARTİSTİK SİNEMASINDA

DOLORES DEL RİO

Yarın akşam

OPERA SİNEMASINDA

ilk sözlü ve şarkılı

FAHİŞE

filminde güzel oyunu ile temaşakiranı çıldırtacaktır.

Her akşam sahnede:

EDUARDO BİANCO

(10 kişilik) yeni heyetile bir kaç gün daha icrayı terennüm edecektir.

İstanbul Belediyesi

Darülbedayi temsilleri

BUGÜN AKŞAM

Saat 21,30 da

Mukaddes Alev

Facia 3 Perde

Yazan: S. Mougham.

Tercüme E.: A. Gazanfer.

Talebe gecesi.

İstanbula cihetine hususî Tramvay.

YANARDAĞ?

Kadıköy - SÜREYYA Sineması

19 Teşrinisani Perşembe gününden itibaren

Çılgın Macera

Mümessilleri

Mari Bel - Can Murat

Fransızca sözlü şarkılı film

ZAYİ — Mühürü zatimi ve mezkûr mühürün bana aidiyeti kâtibi adilden müsaddak vesikamı kaybettim. Mezkûr mühürle kimseye deynim yoktur. Yeni mühür kazdıracağımdan zayiin hükmü yoktur. Tophanede Nusretiye camiinde Hüseyin.

3 üncü Kolordu ilânları

K. O. ve birinci Fırka hayvanatı ihtiyacı için arpa ve yulaf ayrı ayrı şartnamelerile aşağıda gösterilen tarih ve saatlerde kapalı zarfla münakasaları icra kılınacaktır. Taliplerin şartnameleri almak üzere her gün ve ihaleye iştirak etmek üzere vakti muayyende teminat ve teklifnamelerile K. O 3. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (494). (3477)

Cinsi	*İhale tarihi*	*Saat*
K. O. nun arpas	21-11-931	14
K. O. nun yulafı	21-11-931	14,5
1 inci F. arpası	21-11-931	15
1. inci F. yulafı	21-11-931	15,5

***

III. K. O. ve 1. inci Fırka ve Topçu Alayı hayvanatının ot ihtiyacı ayrı ayrı şartnamelerle pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 19-11-931 Perşembe günü saat 16 da Komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamelerini almak üzere her gün ve pazarlığa iştirâk etmek isteyenlerin de vakti muayyeninde Komisyonumuza müracaatları. (553) (3852)

K. O. ve 1. inci Fırka hayvanatının ihtiyacı için saman ayrı ayrı şartnamelerle pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 19-11-931 perşembe günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere her gün ve ihaleye iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (566) (3899)

Nafıa Vekâletinden:

50000 adet meşe yol traversi kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 30-11-931 tarihinde pazartesi günü saat 15 te Ankarada Nafıa Vekâleti binasında yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve müvakkat teminatlarını ayni günde saat 14 buçuğa kadar münakasa komisyonu Riyasetine vermeleri lâzımdır. Taliplerin Ticaret odalarında mükayyet bulunmaları şarttır. Taliplerin münakasa şartnamelerini iki lira mükabilinde Ankarada Nafia Vekâleti İnşaat dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa Liman Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (3727).

Milliyet'in Edebî Romanı: 81

BAŞI DÖNÜKLER

İbrahim NECMİ

Refik Cemal, mütemadiyen Muhteşem Nihat Hanıma kur yapıyordu :

— Aman, Hanımefendicigim, ne nefis dansınız var!

— Öle mi buluyorsunuz?

— Vallahi hayran oldum: Bu enfes vücut, bu şedövr oynayış!..

— Çok naziksiniz.

— Billahi nezaket değil: Aynı hakikat..

— Ahmet Nebil Beyle eskiden mi dostsunuz?

— Gazetede tanıştık.

— Bu beraber oynadığı hanımı tanıyor musunuz?

— Hayır.

— İşte asıl kur yapılacak hanım...

— Ama yaptınız: şaşkın bir piliç...

— Öylemi buluyorsunuz?

— Değilmi va?

— Evet, amma pek taze..

— O kadar tazesi de toy olur.

— Varsın olsun. Öylesini baştan çıkarmakta da başka bir zevk vardır.

— Benim zevkime uymıyor.

— Benim hatırım için çalışın...

Refik Cemal şaşırdı:

— Nasıl? Sizin hatırınız için mi? Neye çalışayım?

— Bu hanımı baştan çıkarmağa...

— Neden ?

— Sinirlerime dokunuyor.

— A!

— Evet. Bu kadar sersemlik beni kızdırıyor.

Refik Cemal, maksadı anlar gibi olmuştu.

— Baş üstüne, emredersiniz...

Gibi sözlerle mükâlemeyi kapadı, başka şeylerden bahse başladı.

Ferit Necdet, Semiha Nazmiye soruyordu:

— Muhteşem Hanımla Süheylâ Hanımın arasında ne var?

— Kıskançlik mücadeleleri.

— Kimin hakkında?..

— Anlamıyor musun?

— Ahmet Nebil Bey için mi?

— Evet.

— Bu delikanlıda ne var ki herkes bayılıyor?

— Herkes değil.

— Hep kadınlar.

— Hep değil.

— Sahi mi, Semiha?

— Öyle ya, ben müstesnayım.

— İnanayım mı?

— İnan.

Nevzat Süreyya, Mebruke Numan Hanım mütemadiyen aşkından bahsediyordu. Her aşka kolaylıkla kendini kaptıran genç kız, nedense bu ince uzun, zayif, sivri yüzlü gençten hoşlaşamıyordu:

— Şimdi onları bırakın da söyleyin bana bakalım: Ahmet Nebil Beyle dans eden genç hanım kimdir?

— Vallahi ben de bilmem. Bu akşam tanıdım.

— Öyledir de nasıl onu her kese takdim ettiniz?

— Misafirimiz de..

— A! Sizin mi ?

— Muhteşem Hanımın ama..

— Aması ne?

— Onun misafiri bizim sayılır da..

— İsmi (Nebahat) mış öyle mi?

— Evet.

— Babasının adını biliyor mısınız?

— Durun bakayım: Nebahat.. Nebahat Hüseyin.. Hah! Buldum: Nebahat Hüseyin Hanım dediler. Demek babasının ismi Hüseyin olacak.

— Hüseyin, ha?

— Evet. Neden sordunuz?

— Hiç, hiç..

— Kuzum söyleyin: Ne olursunuz?.

— Hiç, canım, bu hanımı tanıyacak gibi oldum da..

Mukbil Nedim Bey. Bütün farfaralığına rağmen, Nemika Sırrı Hanımın sim siyah kesilmiş kapalı yüzünü açtırtamıyordu. Şeyda Kâmil Bey, bir sürpriz olsun diye Nimet Hanımı dansa kaldırdıktan birkaç dakika sonra plâk bitti. Gramofonun başında duran Kemal Reha Bey bir Vals plâğı koydu.

Vals nameleri akseder etmez Süheylâ, Nihat İlhamiden ayrıldı. Reşit Beye baktı. Genç adam, Neriman Cemşit Hanıma gözlerile bir kavalye arıyordu. Yorulmuş olan Nebahatı yerine götürmekten dönen Ahmet Nebil gözüne ilişti:

— Nebil Bey.

— Buyurun, Beyefendi.

— Lûtfen bu Valste Neriman Cemşit Hanımla oynar mısınız?

— Başüstüne, efendim.

Ahmet Nebil, Neriman Cemşit Hanıma yaklaştı:

— Lûtfeder misiniz, Hanımefendi?

Neriman Cemşit Hanımın gözleri her zamandan fazla süzüldü:

— A! Siz misiniz, Nebil Bey? Nasıl oldu bu?

— İsterseniz hem oynar, hem konuşuruz.

— Hadi bakalım.

Muhteşem Nihat Hanım kendisini tekrar kaldırmak istiyen Refik Cemale gözlerile Nebahatı gösterdi:

— Çok yorgunum. Küçük hanımı oynatın, daha iyi..

Sonra yavaşça fısıldadı:

— Hem de dediğimi unutmayın. .

Refik Cemal, Nebahata doğru yürüdü:

— Lûtfeder misiniz, Hanım efendi?

— Teşekkür ederim. Oynıyamıyacağım efendim.

Nebahat, uzunca beyaz yüzü gerilmiş, derinden bakan iri elâ gözleri ürkek bir ceylân bakışı almış olduğu halde her talebe bu cevabı veriyordu. Geriye dönen Refik Cemal Nemika Sırrı Hanımla, Yazıcı Zade Nazmi Bey Mebruke Numanla oynuyorlardı. Semiha Nazmi Hanım, doktor Lûtfinin davetini kabul etti. Nihat İlhami, Ferit Necdet, Nevzat Süreyya, Mukbil Nedim, Nebahattan hep aynı ret cevabını aldılar.

Neriman Cemşit Hanım, süzük bakışlarile kendini döndüren Ahmet Nebile bakıyordu:

— Ahmet Nebil, romanım sizin gazetede tefrika edilecek.

— Gerçek mi? Tebrik ederim, Hanımefendi.

— Siz beni baştan attınız ama..

— Estafurullah.

— Yok yok, baştan attınız. Adeta oynattınız beni..

— Vallahi değil, Hanımefendi.

— İnkâr etmeyin, canım Bu, kör kör parmağın gözüne meydanda bir şey..

— Neden böyle söylüyorsunuz ?

— Ama değil mi? Romanımı dinlemeğe gelecektiniz, gelmediniz.

(Devamı var)

Bu plân var mı, nerede, kimde, nasıl?

Muhiddin Bey bir şey söylemiyor, fakat bir plân olduğu muhakkak!

Şehir plânı ve stadyom meselesi mevzuu bahsolduğu bu sıralarda operatör Emin Beyin şehreminliği zamanında yaptırılan şehir plânı hatırlanmıştır.

Yaptığımız tetkikat neticesine göre, Emin Bey o vakit "Lör Her,, isminde gene Almanyalı bir şehir mütehassısı celbederek İstanbulun müstakbel plânını yaptırmıştır. Lör Her o vakitler İstanbulda uzun müddet tetkikat yapmış ve İstanbulun plânını vücude getirmiştir. Bu plân şimdi belediyede mahfuz bulunmaktadır. Bu plânda şehrin her nevi ihtiyaçları tesbit edilmiştir. Hattâ şimdi münakaşası yapılan stadyomun yeri o plânda Çukurbostan olarak tesbit edilmiştir. Büyük doktorların raporları istenmiş ve doktorlar stadyom için en sıhhî ve muvafık yer Çukurbostan olduğunu söylemişlerdir. Çukurbostan cenup rüzgârlarına maruz bulunmaktadır. O vakitler bu plân için yüzbinlerce lira sarfedilmiştir. Vali ve belediye reisi Muhiddin B. dün bu eski plân meselesi için demiştir ki:

—"Eski plân hakkında evvelce bir iki defa gazetelere beyanatta bulunmuştum. Ayni meseleyi her gün tekrar etmeğe vaktim müsait değildir. Gazetelerin eski senelere ait dosyalarında bu plânın olması lâzımdır.,,

Belediye Reisi Muhiddin B.

Mevsukan aldığımız malûmata nazaran stadyomun gelecek sene Yenibahçede inşasına başlanması takarrür etmiştir.

İhraç maddelerimizin 1931 deki vaziyeti

İhracat ofisinin bir tedbiri

İhracat ofisi memleketimizin başlıca ihraç maddelerinin 1931 senesi vaziyetini tesbit etmiştir.

Bu kıymetli tetkiki neşrediyoruz:

Fındık — Türkiyenin 1931 senesi fındık istihsalâtı beheri 80 kiloluk 160,000 çuval iç fındık tahmin edilmiştir. Kânunusaniden eylûl sonuna kadar altı ay zarfında iç fındık ihracatımız 5,876,464 liradır. İhracat mevsiminin ilk ayı olan ağustosta kabuklu fındığın okkası en yüksek 80 kuruş 7,5 para. Eylûl ayı zarfında kabuklu fındığın okkası en yüksek 41 kuruş, 36 para ve iç fındığın okkası en yüksek 62 kuruş 1,5 para. Teşrinievel ayı zarfında kabuklu fındığın okası en yüksek 61 kuruş 33, 5 para. Teşrinisani ayının ilk haftasında kabuklu fındığın okkası 37 kuruş ve iç fındığın okası 86 kuruş 21,5 paradır.

Afyon — Türkiyenin 1931 senesi afyon mahsulü 3,500 ilâ 4,000 sandık tahmin edilmiştir . Kânunusani bidayetinden eylûl sonuna kadar 9 aylık afyon ihracatımız 2,271,663 dır. Kânunusani ayı zarfında afyonun vasati fiatı 1554 kuruş, haziranda 1045 kuruş, temmuz 924 kuruş, ağustosta 879 kuruş, eylûlde 1075 kuruş ve teşrinievvelde 883 kuruştur.

Pamuk — Türkiyenin 1931 senesi pamuk istihsalâtı 168,000 balye tahmin edilmiştir. Kânunusani bidayetinden eylûlün sonuna kadar dokuz ay zarfında Türkiyenin pamuk ihracatı 3,367,899 liradır. 1931 pamuk ihracat mevsiminin ilk ayı olan eylûlde Amerikan nev'i pamuğun vasatî azamî fiatı: batmanı 164 kuruş iane pamuğunun batmanı 163 kuruş ve kozacı parlağının batmanı 130 kuruştur. Teşrinievvelde amerikan batmanı 160 kuruş, iane 150 kuruş, kozacı pamuğu 137 kuruş.

Yün — Türkiyenin 1931 senesi yapağı mahsulü 25,000 ton tahmin edilmiştir. Piyasaya çıkan mikdar 40ile 50 bin balye tahmin edilmektedir. 1931 senesi kânunusani bidayetinden eylûl sonuna kadar yapağı ihracatımız 10,307,833 liradır. Kânunusani ayında yünün vasatî fiatı 71 kuruş 9 paradır. Şubatta 73 kuruş 25,5 para, martta 69 kuruş 4 par, nisanda 5. kuruş 1,5 para, mayısta 66 kuruş 26 para, haziranda 59 kuruş 3 para, temmuzda 57 kuruş 9,5 para, ağustosta 54 kuruş, eylûlde 67 kuruş, teşrinievvelde 57 kuruştur.

Tiftik — Türkiyenin 1931 senesi tiftik mahsulü 35 ilâ 40 bin balye tahmin edilmiştir. Kânunusani ayı zarfında tiftiğin vasatî fiati 74 kuruş 37 para, şubatta 101 kuruş 6,5 par, martta 9391 kuruş 2 para, nisanda 94 kuruş 1,5 para, mayısta 94 kuruş 34 para, haziranda 84 kuruş 17 para, temmuzda 71 kuruş 33 para, ağustosta 83 kuruş, eylûlde 70 kuruş, teşrinievvelde 62 kuruştur.

Arpa — 1931 senesi kânunusani bidayetinden eylûlün sonuna kadar arpa ihracatımız 1,108,618 liradır. Arpanın vasatî fiati kânunusanide 5 kuruş 9,5 para, şubatta 4 kuruş 17 para, martta 4 kuruş 28,5 para, nisanda 4 kuruş 37 para, mayısta 5 kuruş 31 para, haziranda 5 kuruş 2 par, temuzda 5 kuruş 7,5 para, ağustosta 4 kuruş 85 para, eylûlde 4 kuruş 8,6 para, teşrinievvelde 4 kuruş 25 paradır.

Üzüm — Türkiyenin 1931 senesi üzüm mahsulü 31,000 ton tahmin edilmiştir. Kânunusani bidayetinden eylûl sonuna kadar üzüm ihracatımız 5,812,532 liradır. 1931 senesi mevsim bidayeti olan eylûl ayı zarfında üzümün fiati en yüksek aliyül âlâ 65 kuruştur. Alâ 57 kuruş, birinci 51 kuruştur. Teşrinievel ayı zarfında aliyülâlâ 61 kuruş, âlâ 52 kuruş, birinci 48 kuruştur.

İncir — Türkiyenin 1931 senesi incir mahsulü 28,000 ton tahmin edilmiştir. Kânunusani bidayetinden eylûlün sonuna kadar incir ihracatımız 1,743,662 liradır. Mevsim bidayeti olan eylûl ayı zarfında üzüm en yüksek fiatı süzme 37 kuruş, elleme 30 kuruş, paçal 23 kuruştur. Teşrinievvelde süzme 35 kuruş, elleme 29 kuruş, paçal 22 kuruştur.

Et komisyonu ne zaman toplanacak?

Vali ve belediye reisi Muhiddin B. dün et meselesi hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

—"Et meselesini tetkik ve halletmek üzere teşekkül eden komisyon henüz faaliyete geçmemiştir. Çünkü bu iş için ihsaî ve ihzarî bazı malûmat toplanmaktadır. Bu tetkikat ikmal edildikten sonra komisyon ilk içtimaını aktedecektir. Komisyonun tetkikatı esnasında lüzum görülürse şehrin muhtelif semtlerine hareket ettirilmek üzere içinde havayici zaruriye dolu arabalar tahrik edilecektir.,,

Romanyada parlâmento açıldı

BÜKREŞ, 16 (A.A.) — Parlâmentonun âdi içtima devresi, dün öğle vakti açılmıştır. Başvekil M. Yorga, kralın bir mektubunu okumuştur. Kral, bu mektubunda rahatsızlığı dolayısile celsede hazır bulunamıyacağından dolayı müteessir ve müteessif olduğunu beyan etmektedir. Müteakiben M Yorga, parlâmentonun içtima devresinin küşadına dair olan nutkunun metnini okumuş ve alkışlanmıştır.

Ayan ve meb'usan meclisleri, riyaset divalarını yarın intihap edecektir

Idhal edilecek Ve edilmeyecek Eşya

(Başı 1 inci sahifede)

hakkında dün Ankara muhabirimizden şu haberi aldık:

ANKARA 16 (Telefonla) — Listenin bşında şu izahat verilmektedir:

1 — Listede birinci sütunda bulunan numaralar tarife numaralarıdır.

2 — İkinci sütunda bulunn rakamlar 15 - 30 teşrinisani 1931 zarfında idhaline müsaade olunan mikdarları gösterir.

3 — Üçüncü sütunda bulunan mikdarlar kânunuevvel 931 zarfında idhaline müsaade olunan mikdarlardır.

4 — Listede mevcut olmayan tarife numarlarına tekabül eden maddeler teşrinisaninin son nısfında ve kânunuevvelde idhal olunamaz.

ANKARA, 16 (A.A.) — Heyeti Vekile memleketin yüksek menfaatlerini müdafaa ve iktısadiyatını ve tediye kabiliyetini halelden masun bulundurmak gayesile idhalât emteasından bir kısmını nisbet dairesinde tahdidata tabi tutmak üzere bir kararname hazırlamıştır. Bu tedbirin hedefi gerek şanj üzerine ve gerek idhalâtı alâkadr eden her nevi tahdidat neticesi olarak başka memleketlere giremiyen azim mikdarda emteanın Türk gümrük kanunlarının gösterdiği suhuletlerden istifade ederek memleketimize tehacüm etmesine mâni olmaktır. Tahdidata 1930 idhalâtı esas teşkil edecektir. İdhalât ve ihracatımız arasındaki farkı izaleye hizmet edecek bazıtedabiri ihtiva etmekte olan bu kararname bu gün Resmî Ceride ile neşredilecektir.

Hareket Memuraları

(Başı 1 inci sahifede)

lunduğu salona geldikten sonra mektep müdürü Eşref B. güzel bir nutuk söylemiş, bundan sonra diploma tevziatına başlanmıştır. Birinci gelen Cemil ve ikinci gelen Enver Efendilere birer saat hediye edildi.

Mezu olan Efendiler şunlardır:

Cemil, Enver, Nazif, Vehbi, Remzi, Rasih, Ahmet, Hilmi, Ahmet, Adil, Osman, Hasan, Sabahattin, Rifat, Salahattin, Hilmi, Necdet Necip, Azmi, Hasan Azmi, Reşat, Efdal, Ali Necati, Tevfik, Ahmet Sait, Vedat, İhsan, Enis, Tacettin, Mazhar, Mehmet, Reşat, Suat, Kemal Efendiler.

Bu Efendilerin (29) u Haydarpaşa (4)ü Kayseri (3)ü Samsun (5)i Konya, (5) i Diyarıbekir hattına mensup olmak üzere 46 istasyona tefrik edilmişlerdir. Mektepten şimdiye kadar mezun olanların adedi 775 kişiye baliğ olmuştur.

Diploma tevzinden sonra talebe namına Cemil Efendi, ve demiryolları umumî müdürlük namına Zihni Efendi birer nutuk söylemiş, davetlilere çay ikram edilmiştir. Ayrıca meslekî filimler de gösterilmiştir.

Salihli kaymakamının bir muvaffakıyeti

MANİSA, (Milliyet) — Rarıkamış kaymakamlığından Salihli kazası kaymakamlığına tahvil edilen Kâmil Bey ahiren gelmiş ve vazifesine başlamıştır. Kâmil Bey ilk iş olmak üzere beraberinde jandarma kumandanı ve sıtma mücadele doktoru Ahmet Bey olduğu halde Salihlinin şimal kısmında Çapaklı değirmenine ait büyük su arkının etrafında husule getirdiği bataklıkları izale etmek ve arkın mecrasını temizletmek üzere mahalli mezkûra gitmiş ve ittihaz eylediği cezrî tedbir sayesinde pek eskimiş olan bu meseleyi intaç ettirmiştir .

Öteden beri umumun sıhhati üzerinde menfî bir rol oynayan bu bataklığın izalesi Kâmil Bey için cidden büvük bir muvaffakıyettir .

Manisa valisi

MANİSA, (Milliyet) — Vali Fuat Bey yirmi gün mezuniyetle ankaraya gitti. Kendisine vilâyet mektupçusu Cevdet Bey vekâlet edecektir. Vali Bey mezuniyetinin bir haftasını Ankarada, bir haftasını da İstanbulda geçirecektir.

Millî para için sağlam bir karanti

Falih Rıfkı Beyin "Büyük bir tedbir,, serlevhalı mühim bir makalesi

ANKARA, 16 (A.A.) — Hâkimiyeti milliyenin yarınki nüshasında Falih Rıfkı Bey "Büyük bir tedbir,, serlevhasile neşrettiği baş makalede "Memleket - iktısadiyatını koruma,, kararnamesi imkânı hülâsa edildikten sonra diyor ki:

"Bu tedbirler bize Türk parası buhran geçirdiği zaman gene İsmet Paşa hükûmeti tarafından alınan tedbiri hatırlatmaktadır. Türk parası ancak bu tahdit tedbiri ile kurtulmuş ve istikrar bulmuştur. İsmet Paşa hükûmeti daha o zaman müvazenesi tam olmaksızın millî iktısadı korumak mümkün olmadığını anlamıştı.

Yeni kararname millî paranın sağlam ve sarsılmaz istikrarı ve tediye müvazenesinin temini için en iyi tedbirlerdir.

Bütün dünyayı kaplıyan buhranın ne kadar süreceği henüz belli değildir. Yarın öbür gün semere verecek çarelerden bahsedildiği de yoktur. Her memleket içinde bulunduğu şartlara göre korunma tedbirleri almaktadır. Şimdiye kadar ancak tehlikeleri önleyen bazı tedbirlerle millî sermayeyi, millî sâyi ve millî serveti anarşiden kurtaran Türkiye, vaziyetini daha uzun müddet yarım tedbir ve tereddüt içinde bırakamazdı.

Büyük fırtına geçinceye kadar biz de her millet gibi her türlü emniyet cihazlarını kullanmağa mecburuz. Cümhuriyet hükûmeti ithalâtı tahdit etmek hakkını bütün ticaret muahedelerinde mahfuz tutmuştur. Biz, ne veremiyeceğimizden fazla alarak mal gönderenleri zarara sokmak ne de memleketi iktısadî kargaşalıklar içinde muztarip etmek istiyoruz .

Alınan tedbir elâstikidir. İhracat arttıkça ithalâtta artacaktır. İthalâtı tanzim tedbirlerini ilk alan devlet biz değiliz. Macaristan, Çekoslavakya, Almanya ve Fransa her biri kendine hâs bir sürü tahdid ve takyitlerde bulunmuşlardır.

Tedbirimizin ikinci karakteri otomatik bir surette işlemesi, takdire yani yolsuzluk ihtimallerine meydan bırakmamasıdır. Bugün neşrolunan kararname zaten istikrar bulan millî para için büsbütün sağlam bir garanti olduktan başka dünya buhranının tehlikelerine karşı en iyi müdafaa çaresi ve münasebatta bulunduğumuz beynelmilel iktısadî âlem için de tediye kabiliyetimizi ve itibarrmızı devam ettirecek başlıca yoldur.

Millet Meclisinde dün verilen kararlar

ANKARA, 16 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Reis Vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmıştır. Bir gayri menkulün hissedarlar arasında taksimine dair sulh mahkemeleinden verilen kararlardan maktuan 100 kuruş ve taksimi mümkün olmıyan gayri menkulün satılarak bedelinin taksimi suretile izalei şuyu'a müteallik verilecek hükümlerden müşan açık arttırma neticesindeki kıymetinin yüzde biri nisbetinde harç alınması hakkında 12 eylûl 1929 tarihli harçlar kanununa bir madde ilâvesine dair kanunun birinci müzakeresi yapılmıştır.

1931 bütçesinin "D" cetvelinin maarif vekâletine ait kısmında liseler, orta mektepler suretinde yapılmış olan serlevhanın lise, muallim ve orta mektepler şeklinde tashihine ait kanun kabul edilmiştir.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Türk-Bulgar dostluk cemiyeti toplandı

SOFYA, 16 (A.A.) — Türk Bulgar dostluk cemiyeti dün ticaret odasında Türkiye sefiri Tevfik Kâmil Bey şerefine büyük bir içtima tertip etmiştir. İçtimada Başvekil ve Hariciye Nazırı M. Mouchanoff Türkiye sefiri Tevfik Kâmil Bey ve sefaret erkânı, kâtibi umumî M. Badeff, Hariciye Nezareti erkânı Sofyada bulunan Türkler, ticaret ve sanayi âlemie mensup bir çok zevat hazır bulunmuşlar ve Türk — Bulgar dostulu etrafında nutuklar söylenmiştir .

Rus ihtilâlinin 14 üncü yıldönümü münasebetile telgraflar teati edildi

ANKARA, 16 (A.A.) — Sovyet ihtilâlinin 14 üncü yıldönümü münasebetile Reisicümhur Hazretleri, Başvekil İsmet Paşa Hazretleri ve Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi ile M. Kalenin, M. Molotof ve M. Karahan arasında telgraflar teati edilmiştir.

Akvam meclisinin fevkalâde içtimaı

PARİS, 16 (A.A.) — Cemiyeti akvam meclisinin fevkalâde içtima devresi bugün açılmıştır .

M. Briand Çin — Japon ihtilâfının bir tarihçesini yapmıştır. Bir çok murahhaslar meselenin esası hakkında müzakereye başlanmadan evvel hususî surette mükâlemeler yapılmasını temennî ettiklerinden M. Briand bu murahhasların talebi üzerine umumî ve alenî celseyi tatil etmiştir. Bundan sonra meclis hususî mahiyette olarak içtimaa devam etmiştir.

Sivil tayyarecilerin faaliyeti

Sivil Türk tayyarecileri klüllü varidat ve teşkilât encümenleri vazifelerini ikmal etmişlerdir. Yakında faaliyete geçilecektir.

Klüp için Beyoğlunda Ambasödör binası tefriş edilmektedir. 1 kânunusanide küşat resmi yapılacaktır. Ayrıca tayyareci Hayrünnas B. tarafından da radyoda tayyarecilik hakkında konferanslar verilecektir .

Tasfiye edilen memurlar

MANİSA, (Milliyet) — Geçenlerde teşekkül eden tasfiye komisyonu tarafından bazı memurlar tasfiyeye tabi tutulmuşlardır. Tasfiyeye tabi tutulanlar muhasebei hususiye tahsildarlarile adliyeden birkaç mumurdur

Fransız muhripleri ile Alman muhripleri

REİMS. 16 (A.A.) — Reims şehrinin eski muharripleri ,geçen sene Wartemberg şehri muhariplerinin Stuttgard'da kendilerine yaptıkları resmi kabule mukabele etmişlerdir.

Wartemberg'li muharipler belediye dairesinde karşılanmışlar ve şereflerine bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette ,Almanya, İngiltere, Avusturya Amerika muttahit cumhuriyetleri, İtalya ve Fransa sabık muhariplerinin mümessilleri hzaır bulunmuşlardır.

Hazirun beynelmilel uzlaşmanın tahakkuk hususundaki arzularını izhar eylemişler ve Cemiyeti akvama bir telgraf keşide ederek beynelmilel uzlaşma siyasetinin vücut bulması hakkındaki kuvvetli arzularını kayıt ve Cemiyeti akvamın kendi manevî kuvvetlerine istinat edebileceğini beyan eyledikten sonra Mançuri ihtilâfından dolayı Çin ile Japonyanın bu ihtilâfa muslihane bir tarzda ve Paris misakı ahkâmına tevfikan halleylemeleri temennisinde bulunmuşltrdır

Son deniz kazasının müthiş tafsilâtı

Gecenin ve sisin içinde altı dakikada batan vapurun kaptanı neler anlatıyor?

Dünkü nüshamızda Marmarada bir deniz faciası vuku bulduğunu, bir vapur battığını, bir adamın boğulduğunu haber vermiştik. Dün bu facia hakkında mütemmim malûmat aldık.

Vapurların isimleri

Batan vapur İspanyanın Billao limanına mensup 5 bin tonluk Aranguren vapurudur. (Bu tonaj aşağı yukarı bizim İzmir vapurunun tonajına muadildir.) Batıran vapur Fransız donanmasına mensup Le Loing isimli petrol nakliye gemisidir. Batan İspanyol bandralı Aranguren vapuru kaptanı M. Mendiyatta Landora idaresinde olup Romanyadan zahire hamulesi ile cumartesi günü limanımıza gelmiş, aynı gün hareket etmiştir. Batıran vapur Kronet kaptan M. Matol Leri idaresinde olup Tolondan gelmekte ve gaz almak üzere Batuma gitmekte imiş.

Kazaya takaddüm eden saatler

Şehrimzde acentalardan Kazas acentasına mensup olan Araguren vapuru cumartesi sabahı Karadeniz Boğazından girmiş, Kavaktan da klavuz olarak Rifat kaptanı olmuş ve Kızkulesi önüne gelip demirlemiştir. Gemi Çanakkale boğazından geçeceği için klavuzluk idaresinden tekrar bir klavuz istemiş ve bu sefer de bahriyeden mütekait klavuz kaptan İsmail Bey gemiye gönderilmiştir. Gemi saat 3 raddelerinde Akdenize mütevccihen limanımızdan hareket etmiş, fakat İsmail kaptanın vazifesi gemiyi boğazdan geçirmek olduğu için o vazife almamış ve hiç bir şeye karışmadan kaptan köprüsünde oturmuştur. Kazada Marmarada klavuz sularının haricinde olmuştur.

Kaza nasıl o'du?

Gemi Marmarada seyrine devam ederken sis başlamış, bazen kesafet peyde ederken, bazan hafifleyerek devam etmekte olduğu görülünce, gemi süvarisi M. Mendiyatta Landaro kaptan köprüsüne çıkıp geminin idaresini eline almış ve kaza bundan tam iki buçuk saat sonra 22,44 de vukua gelerek 5 bin tonluk koca bir gemi altı dakika gibi kısa bir zamanzarfında batmıştır.

Anlatılanlar

Kaza resmî ifade ile şöyle anlatılmaktadır:

Sis başlayınca Arangurenin sür'ati yarıya indirilmiş ve usulü dairesinde sis düdükleri çalmarak yola devam edilmiştir. Vapur Marmara Ereğlisi açıklarına gelince, kesif bir sis tabakası içinde ve geminin iskele baş unuzluğundan şiddetli ziya huzmeleri görülmüş ve bu ziyanın karşısından gelen bir vapura ait olduğu anlaşılarak süvari makineyi derhal istoper etmiştir. Fakat ziyanın görünmesile beraber karşıdan gelen geminin görülmesi arasında yarım dakikalık bir fasıla bile geçmemiştir. Arangurenin kaptanı karşılarındaki geminin sür'atini kesmemiş olduğunu hissedince her düdükle "sancağa geliyorum,, diye işaret vermiş, bu işarete Fransız vapurundan cevap verilmemiştir. Fakat kaptan Mendiyatta kazadan tevakki etmek için makineye derhal tornistan emrini vermiştir. Bütün bu tedbirler hepsi bir an içinde olmuş, geminin görünmesile müsademe arasında bir dakika bile geçmemiştir. Aranguren tornistan le sancağa gelirken Le Loing bütün şiddetile iskelen bir ve iki numaralı ambarların arasına bindirmiştir.

Müsademeyi müteakip

Müsademe o kadar şiddetli olmuştur ki , Aranguren hemen su almağa başlamış, yan yatmış, filikalrını bile indirmeğe vakit bulamadan altı dakika zarfında batmıştır. Müsademeyi müteakıp vaziyet cidden çok feci olmuş. Gemide Türk klavuz kaptanla hepsi 33 kişiye baliğ olan insanlar can kaygusu ile ne yaptıklarını bilmez bir hale gelmişlerdir. Müsademe olduğu esnada vardiyada bulunmayanlar uykuda oldukları için vaziyet daha fena olmuştur. Yataklarından fırlaynlar sırtlarına birer tahlisiye yeği geçirip kendilerini denize atmışlar ve bu arada ihtiyaten denize iskele, tahta parçası ve saire gibi şeyler de atmayı unutmamışlardır.

Can kaygusu ve mal hırsı

Bu arada vapurda aşçılık eden 26 yaşında İspanyanın Bostorya eyaletinin Biskaya şehrinden Jüan Koiryana da kendini denize atmıştır. Fakat aşçıbaşı biraz mal canlısı olduğu için, varını yoğunu üzerine almış, paltosunu da sırtına geçirmiş, denize öyle atlamış, bu yüzden de derhal batıp ölmüştür. Denize en son atılan Türk klavuz İsmail kaptanla kaptan Mendiyatta olmuştur. İsmail kaptan tahlisiye yeleği bulamamış, ayağından lâstiklerini çıkarak imkân ve zamana bile malik olmadn kendini eline geçirdiği bir tahta parçası ile denize atmıştır.

Denizde mücadele

Türk klavuz İsmail kaptanın denizdeki mücadelesi şayanı dikkattir. Denize ancak bir tahta parçası ile atılan bu biçare adamın üzerine denizdeki İspanyollar hücum etmiş, elindeki tahta parçasını da onlar almıştır. Müsademeyi müteakıp Le Loing vapuru derhal durmuş, filikalarını indirmiş, ve kazazedelri toplamaya başlamış, denize atılır atılmaz batan ahçı Jüvan Koiryandan başka bütün İspanyollar kurtarılmışlardır. Denizde hiç bir yardımcı vastaya malik olmadan sadece kendi bazuları ile mücadele eden Türk kaptanı da baygın bir halde denizden çıkarılmış, Fransız vapurunda elbiseleri jiletle kesilerek, tedavi edilmek sureti le kurtarlabilmiştir.

Kazadan sonra Le Loing vapuru kazazedeleri hâmilen İstanbula hareket etmiş ve evvelki sabah saat 9 da Haydarpaşa önüne gelip demirlemiş, kazayı hem Fransız sefarethanesine, hem de Kazas acentasiyle diğer alâkadar makamlara ihbar etmiştir.

Kaza haber alınır alınmaz bir taraftan beşinci şube, diğer taraftan müddeiumumi muavinlerinden Muhittin Bey, Fransız sefareti, Ticareti bahriye müdürlüğü tahkikata başlamışlardır. Ticaret müdürlüğü yaptığı tahkikatta kazanın sebebini, nerede vaki olduğunu, kaçta vukua geldiğini, bir kişinin boğulduğunu tesbit etmiş ve adliyeye bildirilmek üzere vilâyete göndermiştir.. Beşinci şube klavuz İsmail kaptanı isticvap etmiştir. Fransız sefarethanesi Fransız gemisinin kaptanı ile kaza esnasında vardiyada bulunanları isticvap etmiştir. Fransız kaptanı ile serdümeni dün de sefarethaneye giderek ifade vermişlerdir.

Adlî tahkikat ve takibat

Müddeiumumilik adli tahkikat ve takibata devam etmektedir. Henüz her iki tarftan kimse isticvap edilmemiştir. Batıran gemi Fransız donanmasına mensup olduğu cihetle, Haricî ez memleket addedilerek, hukuku düvel kaidelerine göre ifayı muamele etmek icap etmektedir. Kaptanlar ve kurtarılanlar isticvap edilecek, ifadeleri Adliye vekâletine gönderilecektir.

Kaptanın söyledikleri

Le Loing vapurunun kaptanı kendisile görüşmek isteyen muharririmize:

— Ben bir şey söyleyemem, sefaretten malûmat alınız, demiştir.

Aranguren vapurunun kaptanı M. Mendiyatta Landora da:

— Kaza esnasında gemide Türk pilot bulunuyordu. Fazla sis vardı. Kazadan içtinap gayri kabildi. Türk kaptan, kaptan köprüsünde oturduğu için her hareketi biletraf görüyordu. Her iki tarafta da kabahat yoktur. Her iki tarafta icap eder manevralrı yaptı. Fakat birbirimizi çok geç gördüğümüz için manevralar tesirsiz kaldı. Gemide Türk klavuzla beraber 33 kişi vardı. 32 si kurtuldu. Ölen ahçıdır, çünkü mantosu ile denize atıldı, demiştir.

Kurtarılanlar

Arangure vapurundan kurtarlan mürettebat dün akşam geç vakte kadar Le Loing vapurunda kalmışlardır. Bunun sebebi mürettebatın çırçıplak olmasıdır. Kazas acentası geç vakte kadar mürettebata elbise tedarik edememiş, ancak geç vakit elbise tedarik edip Le Loing vapuruna götürmüş ve mürettebatı çıkarabilmiştir. Le Loing vapurunun başında bir rahne vardır. Bu hafif hafif rahne bugün tamir edilecek ve vapur 48 saat zarfında limanımızı terkedecektir.

M. Grandi Nevyorkta!

Muvasalatından evvel bir arbede oldu

LONDRA, 16 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Nevyorktan istihbarına göre dün M. Grandinin Amerikayı ziyaretini protesto etmek üzere yapılan bir miting esnasında komünistlerle Faşistler arasında bir arbede vukua gelmiştir. Neticede 12 kişi yaralanmıştır.

NEVYORK, 16 (A.A.) — M. Grandi, Conte Grande vapuru ile sabahleyin buraya gelmiştir. Mumaileyh, Lindberg tarafından sevkedilecek bir tayyare ile Vaşingtona gidecektir.

Tütün Satışı

İnhisar idaresinin akdettiği yeni mukaveleler

Tütün meslesi son zamanlarda tekrar mevzuu bahsolmağa başladı. Bu mesele hakkında tütün işlerile alâkadar bir zat şu sözleri söylemiştir:

— Tütün meselesi bizim için alelâde bir ticaret meselsi olmaktan ziyade bir memleket ve servet işi olduğunu hepimiz bildiğimiz ve daima da tekrarladığımız halde maalesef bu mühim servet membaımızdan azamî surette istifade etmek çarelerini şimdiye kadar kat'ı bir surette bulamamış ve daha doğrusu cezri bir suretle halledememiştik. Hiç şüphe yok ki umumî buhrandan, her memleket gibi, biz de müteessir olduk ve oluyoruz. Fakat buhrandan müteessir olan devletler varidat membalarından azamî randman aldıktan sonra açık klan bütçelerini tevazün ettirmek için tasarruf çarelerini düşünüyor ve vergilere zam imkânı olup olmadığını arayorlar. Halbuki biz, ihracat plânçosunda tütün sayesinde idhalât ile tevazün kurabilecek bir memleketi temsil etmemiz itibarile bu servet membaımızdan azamî randman almak için yeni yeni teşkilâtlar başarmağa her milletten ziyade mühtacız. Eğer biz muasır teşkilâtlar, muasır zihniyetler ve muasır sây tarzlarını benimsemek şartile istifade etmesini bilirsek ve daha doğrusu ihmal etmezsek tütünlerimiz bizi her suretle memnun edebilr. ve idhalât emteamızın yekûnuna birden tekabül edecek bir serveti yalnız başına bize verebilir. Son senelerin tütün ve sigara sanayii istatistiklerini gözden geçirecek, reji usulile idare edilen hükûmetlerin tütünden ne suretle istifade ettiklerini tetkik edecek uyanık bir Türkün yüreğinde elem ıztırapları duymaksızın tetkikini bitirebilmesine imkân yoktur. Çünkü Türk tütünü ticareti bizim ihmalimiz yüzünden, sür'atli bir yürüyüşle Türkün elinden çıkmış, nam bizim, mal bizim olduğu halde istifade ciheti başkalarına intikal etmiştir. Şayanı şükrandır ki son zamanlarda inhisar idaresi ticareti hariciyesi için esaslı bir ıslahat programı hazırlamak ve yeni yeni teşkilâtlar vücude getirmek için çok hayırlı adımlar atmağa başlamştır. İdarenin ticareti hariciyesine verdiği bu ehemmiyetin ciddiyetini, idarenin ve memleketin en büyük menafiinin ihracatın tezayüdü ve dünya piyasalarının mahsulât ve mamulâtımızı daha hakikî vasıflarile tanıyıp araması gibi mühim meler de olduğunu tamamen ihata etmek ve bunun fili ve canlı delili olarak âhiren mühim ihracat mukaveleleri imza eylemek suretile göstermiştir ki eğer bu mukaveleler muvafakıyetle mevkii tatbika vazedilecek ve arzu edilen semereyi verecek olursa yalnız inhisar idaresinin değil dolayısile Türk tütüncülüğünün hakikaten yüzü gülecktir. Bu mukavelelerin biris cemahiri müttehidei Amerika ve diğeri de Büyük Britanya ve dominyonları olmak üzere iki büyük kumpanya ile aktedilmiştir.

Kim ne derse desin inhisar idaresi bugün Türkiyenin en ümit verici bir metaınım, dolayısile bu meta sayesinde yüzü gülecek ticareti milliyemizin mukadderatına vaziülyet bulunuyor demektir ki bu, çok şerefli bir vaziyet olduğu nisbette vebal ile de muhattır. Ve inhisarlardan hiç birine benzemeyen müstesna bir varlıkla hayatı milliyeyi âlâ veya imha tariklerinin her ikisini de aynı nisbet ve derecede ihtivar etmektedir.

Yeni nahiye müdürleri

MANİSA, (Milliyet) — Ahmetli nahiyesi müdürlüğüne Mülkiye mektebinin bu seneki mezunlarından Muhsin Bey tayin edilmiştir.

Ocak kongreleri

C. H. Fırkası ocak kongrelerine devam edilmektedir. Evvelki gece de Beyoğlu kazası İstiklâl nahiyesi Hüseyin Ağa ocağı kongresini aktetmiştir.

Kongreye reis olarak âzadan Belediye muavini Hamit Bey intihap edilmiştir.

Senelik faaliyet raporu okunmuş ve muvafık görülmüştür. Bundan sonra yeni idare heyeti intihap edilmiştir.

Kongre münasebetile Reisicümhur Gazi Hazretlerine, hükûmet erkânına ve C. H. Fırkası umumî kâtibi Recep Beye tazimat ve teşekkür telgrafları çekilmiştir. Kongre çok samimî olmuştur.

Beşiktaş kazası fırka ocak kongreleri de dün akşamdan itibaren başlamıştır. Dün Türk Ali ve Abbas ağa ocaklarının kongerleri yapılmış ve neticede bu iki ocağın tevhidine karar verilmiştir. İki ocak birleştirildikten sonra yeni idare heyeti intihabı yapılmış ve neticede riyasete İhsan âzalıklara Dursun, Osman, Halil, Muammer Beyler ve kaza mümessilliğine de İhsan ve Fatin Beyler secilmislerdir.

Bir buçuk ay içinde memlekete girecek ve girmiyecek şeylerle

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T.evvelde ithal olunacak mıktar	K.evvelde ithal olunacak mıktar
1	At cinsi	—	—
	A — İdiş	1	0
1	Dört yaşında ve yukarısı	0	3
2	Dört yaşından aşağı bir yaşına kadar	0	3
	B — Ayğır		
1	Dört yaşından yukarı	1	2
2	Dört yaşından aşağı	0	1
	C — Kısrak		
1	Dört yaşında ve yukarı		
2	Dörtten aşağı		
	D — Bir yaşına kadar tay	0	0
2	Katır: (erkek ve dişi)		
	A — Dört yaşında ve ondan yukarı	0	10
	B — Dört yaşından aşağı	0	0
	C — Katır sıpası (bir yaşına kadar)	0	0
3	Eşek: (erkek ve dişi)	0	0
	A — Üç yaşında ve ondan yukarı	5	16
	B — Üç yaşından aşağı	0	0
	C — Sütten kesilmemiş		
4	Deve: (erkek ve dişi)	0	0
	A — Sütten kesildikten sonra her hangi bir yaşta	0	3
	B — Sütten kesilmemiş	Giremez	Giremez
5	Manda:		
	A — Buğa ve idiş	0	0
	B — Dişi manda	0	0
	C — Sütten keşilmiş manda yavruları (Altmış kilo ve ondan aşağı sıklette)	Giremez	Giremez
	D — Sütten keşilmemiş manda yavruları	Giremez	Giremez
6	Sığır:		
	A — Öküz ve buğa	0	1
	B — İnek	6	4
	C — Sütten kesilmiş yavruları (Elli kilo ve ondan aşağı sıklette olanlar)	Giremez	Giremez
	D — Sütten kesilmemiş yavru	0	0
7	Koç, koyun, keçi ve buruku	60	1
8	Kuzu ve oğlak (on kilodan aşağı)	0	1
9	Domuz:		
	A — 15 kilodan yukarı	4	12
	B — 15 kilodan aşağı	Giremez	Giremez
10	Köpek ve yavruları:		
1	Çoban ve bekçi köpeği	0	0
2	Süs ve av köpeği	1	0
11	Tavşan	Giremez	Giremez
12	Dört ayaklı sair hayvanlar	Giremez	Giremez
13	Kümes hayvanatı:		
	A — Kaz, hindi ve palaz	0	0
	B — Tavuk, horoz, ördek piliç	2	54
	C — Bunların civcivleri	Giremez	Giremez
14	Sair kümes hayvanları	Giremez	Giremez
15	Kuşlar:		
	A — Deve kuşu, cennet kuşu, balıklar	Giremez	Giremez
	B — Kanarya, papağan tavus	0	2
	C — Sair kuşlar	Giremez	Giremez
16	Arı Kovanile	0	60
17	Doldurulmuş hayvanlar:		
	A — Bilûmum kuşlar:	0	0
	B — Sair hayvanat	Giremez	Giremez
	C — Bilumum hayvanat iskeletleri	Giremez	Giremez
	D — Bilûmum böcek, haşere kolleksiyonları	0	
	H — Eczalı mayiat derununda gelen bilûmum hayvanat (cenin de dahildir)	Giremez	Giremez

Etler: hayvanattan hâsıl olan mekûlât

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T.evvelde ithal olunacak mıktar	K.evvelde ithal olunacak mıktar
18	Her nevi kasaplık ve dört ayaklı av hayvanatı etleri (kelle, dil ciğer, işkembe, ayak dahildir):		
	A — Taze dondurulmuş tuzlu veya salamuralı		
	B — Tütsülenmiş veya kurudulmuş (sucuk ve pasturma dahil; zirde zikredilenler hariç)	0	3
	C — Kapalı kaplarda mahfuz veya ahar suretle ihzar edilmiş (kabili ekil mevat ile mahlut olanlar da dahildir):	5	2
19	Her nevi jambon, salâmı, sosis, sosisonlar ve sair domuz eti mamulâtı ve müstahzeratı (Kutu içerisinde olanlar da dahildir)	5	35
20	Sığır dili; tütsülenmiş, kurudulmuş veya ahar süretle ihzar edilmiş.	0	4
21	Kümes hayvanatı ve av kuşları etleri ve müstahzeratı		
	A — Tezeleri (Tüyleri olsun olmasın) Tuzluları ve salamuraları (Salamura sıkleti dahildir)	Giremez	Giremez
	B — Bunların konserveleri ve zikredilmeyen sair surette hazırlanmış olanları (İç kaplarının sıkletleri dahildir).	0	6
	C — Kaz ciğeri ve yağı (İç kapların sıkletleri dahildir).	0	0
22	Her nevi etlerin hülâsa ve suları, katı, sulu toz ve diğer şekildede (Kabili ekil sair mevat ile mahlût olanları dahi dahildir) (İç kaplarının sıkleti dahildir.)	0	73
23	Süt, kaymak, yoğurt (İç kaplarının sıkleti dahildir)		
	A — Taze, takîm veya teksif edilmiş süt (Şekersiz)	0	505
	B — Taze, takîm veya teksif edilmiş süt (Şekerli).	4	9
	C — Toz, parça halinde süt	2075	1472
	Ç — her şekilde kaymak (Kabili ekil mevat ile mahlût olsun olmasın).	Giremez	Giremez
	D — Yoğurt, (Kefir dahildir)		
24	Peynirler: (İç kaplarının sıkleti dahildir):	0	0
	A — Salamuralı, (salamura darası tenzil edilmez). tulum kaşar, kaşkaval, dil, lor, çayir ve emsali	300	422
	B — Gravyar, rokfor, çeşter, parmezan, Felemenk ve bunların emsali	673	682
25	Peynir ve yoğurt mayası; (İç kaplarının sıkletleri dahildir) İhtar: Nebatî maya nebatat faslındadır.	0	430

Yağlar

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T.evvelde ithal olunacak mıktar	K.evvelde ithal olunacak mıktar
26	Tere yağı: saf veya mahlût (Taze, tuzlu ve eridilmiş) İç kapları sıkleti dahildir).	49	51
27	Safi veya zeyyutu nebatiye ile mahlût iç kuyruk vesair yağlar	2	0
28	Ekle mahsus eridilmemiş hayvan yağları	Giremez	Giremez
29	İstarin, palmetin, olein	18	20
30	Saat, dikiş yazı makineleri piyano yağlama aletleri	2	25
31	Sanayide müstamel yağ	1590	15250
32	Hâmızatı şahniye	Giremez	Giremez
33	Balık yağları:		
	A — Tababette müstamel yağ	3200	7300
	B — Sanayide müstamel	150	0
34	Yumurta:		
	A — Çiğ ve pişmiş	0	45
	B — Akı, sarısı her şekilde	0	2
35	Bal, süzme, gümeç, sun'î —	28	12
36	Balıklar:		
	A — Taze	160	192
	B — Tuzlu, salamura, kuru.	Giremez	Giremez
	1 — Kılıç, samun, mersin	0	2
	2 — Sairleri	21	33
	C — Balık konserve ve ezme	10	54
37	İstakoz, yengeç, langüst	Giremez	Giremez
38	İstiritye, midye vesaire	Giremez	Giremez
39	Kaplumbağa, (karada ve suda salyangoz canlı ve cansız).	Giremez	Giremez
40	37, 38, 39 numaralarda gösterilen hayvanatın salamura, ezme, konserve ve sair surette müstahzar olanları (iç kapların sıkletleri dahildir).	Giremez	Giremez
41	Balık yumurtası; mumlu ve mumsuz	Giremez	Giremez
42	Havyar:		
	A — Siyah	1	10
	B — Kırmızı, dil, tarama, japon havyarı	9	0

Mevadı hayvaniye ve mamulâtı

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T.evvelde ithal olunacak mıktar	K.evvelde ithal olunacak mıktar
43	At yelesi ve kuyruğu	24	14
44	Domuz kılı ve döküntüleri	Giremez	Giremez
45	İşbu tarifenin başka yerlerinde zikredilmeyen sair hayvanat kılları	Giremez	Giremez
46	İnsan şaçı:		
	A — İşlenmemiş	Giremez	Giremez
	B — İşlenmiş (Saç, sakal ve bıyık taklitleri dahildir,(Mevadı saire ile mürettep veya gayrı mürettep)	Giremez	Giremez
47	Kemik, tırnak:		
	A — Ham, toz halinde ve döküntüleri	Giremez	Giremez
	B — Levha, yaprak ve sair şekilde kesilmiş	0	0
48	Boynuz:		
	A — Ham, toz halinde ve döküntüleri	3	0
	B — Levha, yaprak ve sair şekilde kesilmiş	0	270
	Kemik, tırnak ve boynuzdan mamul eşya:		
	A — Zıkıymet meadin ve taşlarla mürettep olanlar	Giremez	Giremez
	B — Mevadı saire ile mürettep ve ya ğayrı mürettep malanlar	Giremez	Giremez
50	Gergedan boynuzu ve mamulâtı:		
	A — Ham	Giremez	Giremez
	B — Zıkıymet meadin ve taşlarla mürettep olanlar	Giremez	Giremez
	C — Mevadı saire ile mürettep ve ya ğayrı mürettep memulâtı	Giremez	Giremez
51	Hayvanat dişleri ve mamulâtı:		
	A — Fil, deniz ayğırı, gergedan dişleri (İşlenmemiş)	Giremez	Giremez
	B — Sair hayvanat dişleri (İşlenmemiş) .		
	C — Fil, deniz ayğırı, gergedan dişleri mamulâtı:	Giremez	Giremez
	1 — Zıkıymet meadin veya taşlarla mürettep	Giremez	Giremez
	2 — Mevadı saire ile mürettep ve gayrı mürettep olanlar	0	0
	D — Sair hayvanat dişleri mamulâtı	Giremez	Giremez
52	Balina kemiği ve çubuğu (Mürekkep balığı kemiği)Ve mamulâtı:		
	A —Ham ve döküntüleri	Giremez	Giremez
	B— Çubukalrı :	0	0
53 —	Bağa ve mamulâtı		
	A — Ham ve döküntü	Giremez	Giremez
	B — Zıkıymet mamulâtı	Giremez	Giremez
	C — Mevaddı saire ile mürettep	Giremez	Giremez
54 —	Hayvanatı naime kabukları		
	A — İnci sedefi		
	1 — Ham veya kesilmiş	27	0
	2 — Doğme ve dokme ile	190	200
	3 — Sair sedef mamulâtı	0	6
	B — Sair hayvanatı naime kabukları ve mamulâtı	Giremez	Giremez
55	İnci, çıplak	18	0
56 —	Mercan:		
	A — Ham	Giremez	Giremez
	B — İşlenmiş	Giremez	Giremez
57	Sünger :		
	A — Ham	Giremez	Giremez
	B — İşlenmiş	Giremez	Giremez
58	İpek böceği tahumu	Giremez	Giremez
59	Kuş tüyleri:		
	A — Deve, cennet kuşları tüyleri	Giremez	Giremez
	B — Sair ziynet tüyleri derisile	Giremez	Giremez
	C — Yatak V.S. tüyleri	Giremez	Giremez
	D — Yatak VS. doldurmağa mahsus kaleminden ayrılmış	14	5
60	Hazırlanmış zinet tüyleri		
	A — Deve kuşu, cennet kuşı tüyleri	Giremez	Giremez
	B — Sair ziynet tüyleri		
61	Kartal kanadı ve kalemi:		
62	Tüy süpürğe ve ateş yelpazesi (kıymetli ziynet kuşları tüsi(kıymetli ziynet kuşları tüylerinden maada).	0	35
63	Tüy kalemi mamulâtı ezcümle: diş hilâli, kalem ve fırça sapları ve saire	Giremez	Giremez
64	Gışa, barsak, kursak, ve mamulâtı:		
	A — Yaş veya tuzlu	240	1332
	B — Kuru (Gayri mamul her şekilde)	Giremez	Giremez
	C — Her nevi kiriş (Mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)		
	D — Sair mamulâtı (Mevadi saire ile mürettep veya gayrı mürettep).	0	0
65	Mumlar:		
	A — Balmumu külçe ve yaprak halinde (istampalılarda dahildir).	0	65
	B — Balmumundan fitilli her nevi mum	Giremez	Giremez
	C — Yağ mumundan, istearindan fitilli her nevi mum.	130	680
	D — Boyalı, yaldızlı, müzeyyen , fitilli her cins mum (Mevadi saire ile mürettep veya gayri mürettep).	0	2
	H — Mühür mumu (Her nevi) Dişçi mumu kundura, cilâ mumu.	387	24
	V — Balmumundan, yağ, mumundan, istearindan mamul inci, çiçek, ,yaprak ve mevya taklitlerile heykel, maske,, manken vesair eşya (Mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep).	2	2
	İhtar: parafin ve serezin gibi aslan madenî veya nebatî ve yahut bunlarla mahlût mumlardan fitilli mumlar (C) ve yaldızlı müzeyyen olanları (D) ve mamulâtı da (V) fıkralarma dahildir.		
66	Tutkal:		
	A — Hayvanî tutkal levha, çubuk ve toz halinde	4330	9400
	B — Jelâtin, levha, çubuk ve toz hâlinde	52	360
	C — Bunların mamulâtı	33	25
	D — Balık tutkalı (ihtiyokol) ve balık nefsi (ihtiyol) Beyaz veya tabiî her şekilde ve müstahzaraatı	3	79
	H — Comalaka	627	2540
67	Kırmızı hayvanî (Her cins) (Kırmızı nebatî nebatat faslındadır).	125	400
68	Fahmı hayvanî ve isi (Fahmi nebatî nebatat faslındadır).	5	652
69	Lakday, sepya ve işbu tarifenin sair yerlerinde zikir olunmayan hayvanî boyalar.	0	0
70	İşbu tarifenin sair yerlerinde zikredilmeyen hayvanat döküntüleri	Giremez	Giremez
71	Gübreler:		
	A — Kuş gübresi (guvano)	Giremez	Giremez
	B — Sair tabiî gübreler	0	3420
	C — Kımyevî gübreler	101,500	36000
72	Yaş deriler:		
A —	Kuzu, oğlak derileri	Giremez	Giremez
	B — Koyun ve keçi derileri	2811	0
	C — Sair deriler:		
	1 — 18 kiloya kadar	31222	112475
	2 — 18 kilo ve ondan yukarı	38119	95057
73	Kuru deriler, İşlenmemiş:		
A —	Kuzu, oğlak derileri		
	B — Koyuu ve keçi derileri	3243	0
	C — Sair deriler:		
	1 — 15 kiloya kadar	99905	78124
	2 — 15 kilo ve ondan yukarı	45770	68858
74	Çarık için kesilmiş debagatsiz deriler:	Giremez	Giremez
75	İşlenmiş deriler:		
	A — Tabaklanmış boyanmamış	Giremez	Giremez
	1 — Keçi, koyun, kuzu, oğlak derileri	0	18
	2 — Vidalı, vaketa deriler	3	0
	3 — Sair deriler	53	98
	B — Tabaklanmış ve boyanmış:		
	1 — Keçi, kuzu , koyun, kuzu ve oğlak derileri	4	30
	2 — Vidala, vaketa ve telatin	3000	4135
	3 — Sair deriler	82	0
	C — Koyun, kuzu, keçi, oğlak, timsah, yılan derileri	1680	1630
76	Tirşe ve ince şeffaf deri	0	0
77	Domuz derisi taklitleri	Giremez	Giremez
78	Kösele ve sun'î kösele:		
	A — Kösele ve sun'î ile tam ökçelik parçalar	273	0
	B — Deri, kösele döküntüleri	8200	0
79	Saraç köselesi	15	31
80	Çarık için kesilmiş deriler	Giremez	Giremez

Deri mamulâtı

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T.evvelde ithal olunacak mıktar	K.evvelde ithal olunacak mıktar
81	Deriden biçilmiş çizme ve ayakkabı konçları, yüzleri ve sair aksamı (Dikilmiş olanlarda dahildir.)		0
82	Kösele veya sun'î köseleden kesilmiş taban, ökçe, vardelâ (Şerit haline getirilmiş Veya sair ayakkabı aksamı	0	13
83	Deri ve köseleden mamul çamurluk, tozluk ve mümasilleri	0	0
84	Yüzleri boyalı boyasız derilerden mamul ayakkapları, tabanları köseleden veya sair mevaddan (Tüylü veya tüysüz derilerden mamul çarıklarda dahildir.	Giremez	Giremez
	A — Keçi, koyun kuzu ve oğlak derilerinden	Giremez	Giremez
	1 — Bir çiftin sikleti (400) grama kadar	0	1
	2 — Bir çiftin sikleti (401) gramdan (800) gramma kadar..	0	0
	3 — Bir çiftin sikleti (800) gram ve ondan yukarı	Giremez	Giremez
	B — Vidala, vaketa ve telâtın denilen derilerle zirdeki fıkrada mezkûr olanlardan maada derilerden:		
	1 — Bir çiftin sikleti (400) grama kadar	2	0
	2—Bir çiftin sıkleti (401) gramdan (800) grama kadar		
	3— Bir çiftin sıkleti (800) gıram ve ondan yukarı	10	21
	C — Koyun,kuzu, keçi, oğlak, fok, yılan ve timsah derilerile sair bilcümle derilerin ruganlı, kabartmalı, glâse, kumlu,resimli, yaldızlı kadife taklidi (podösüet) Maroken, tüyü ve sair suretle müzeyyen olanlardan:		
	1 — Bir çiftin (400) grama kadar	2	4
	2 — Bir çiftin sıkleti (401) gramdan (800) grama kadar	0	3
	3 — Bir çiftin sıkleti (800)		

İdhali tamamen menolunan eşyanın listesini neşrediyoruz

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T,evvelde ithal olunacak mıktar	K,evvelde ithal olunacak mıktar
85	Yüzleri temamen veya kısmen lifi mevaddan mamul ayak kapları (Tabanları kauçuktan maada mevadı saireden ve köseleden);		
	A — Safi veya mahlût ipekten, sun'î ipekten, her nevi kadifeden ve bunların sair mensucat ve kürk veya diğer mevadı adiye ile mürettep veya işlemeli olanları (Zikıymet meadin veya taşlarla müzeyyen olanlar resmi aslilerinin bir misli fazla resme tabidir:		
	1 — Bir çiftin sikleti (400) grama kadar		[illegible]
	2 — Bir çiftin sıkleti 400 gram ve ondan yukarı	0	0
	B — İpekten her nevi kadifeden gayri lifi mevaddan ve bunların kürk ve diğer mevadı adiye ile mürettep veya ipek işlemeli olanları (kenarları ve fiyangoları ipek olanlar da dahildir)		
	1 — Bir çiftin sıkleti 400 grama kadar	60	17
	2 — Bir çiftin sıkleti 400 gramdan fazla	0	11
86	Deriden kırbaç, baston vs:		
	A — Altın, plâtin ile mürettep	Giremez	Giren.
	B — Gümüş, fildişi işlemeli	Giremez	Giremez
	C — Mevaddı saire ile mürettep	Giremez	Giremez
87	Deri ve kösele mamulâtı:		
	A — Para cüzdanı, çanta, paket, mahfaza	Giremez	Giremez
	1 — Sade veya mevaddı adiye ile mürettep	34	222
	2 — İpek mensucat,fil dişi ile	0	0
	B — Yol çantaları, deri sandıklar:		
	1 — Safi deriden ve köseledc	5	[illegible]
	2 — Deri kaplı mevat	[illegible]	4
88	Her nevi deri ve köseleden eğer,kosum ve aksamı		
	A — Bilâ teferrüat veya çelikli	0	0
	B — Teferrüati pirinç veya nikel	Giremez	Giremez
	C — Teferrüat zikıymet madenden	Giremez	Giremez
89	Makine kayışı hortum ve makinelerde kösele, deri mamulâtı	128[illegible]	2863
90	Deri, köşeleden mamul kayış	17	14
91	— Tarifede zikri geçmeyen sair deri veya kösele eşya	11	15
92	Deri elbise:	2	2
93	Her nevi deriden eldiven:	30	47
94	Deriden mamul Şapka ve her nevi başlık (Erkek, kadın ve çocuk için)	0	0

Kürk imaline mahsus postlar ve kürkçü mamulâtı

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T,evvelde ithal olunacak mıktar	K,evvelde ithal olunacak mıktar
	Her nevi kuzu ve koyun, her nevi oğlak ve keçi postları (Parça, tahta, tulum ve eklenmiş):		
	A — Terbiye görmemiş	Giremez	Giremez
	B — Terbiye görmüş (Boyanmış olanlarda dahildir).	62	120
96	Kürk imaline mahsus sair Postlar (Parça, tulum ve eklenmiş):		
	A — Terbiye görmemiş	Giremez	Giremez
	1 — Tavşan, ada tavşanı, kurt, her nevi maymun, köpek, kedi, çakal, ayi	Giremez	Giremez
	2 — Marmot, mirmir, sincap	Giremez	Giremez
	3 — Sansar, kakum, lûtr, zerduva, samur — zibelin (her nevi) şinşillâ, beyaz ve kırmızı ve kuruvaze tilki, kokarca, misk faresi ve kedisi, kunduz (kastor), vizon iskons, opossom, köstebek	Giremez	Giremez
	4 — Mavi, gümüşü ve siyah tilki		0
	5 — İsimleri zikredilmeyen hayvanat postaları		
	B — Terbiye görmüş, Boyanmış olanlar da dahildir):		
	1 — Tavşan, ada tavşanı, kurt her nevi maymun, köpek kedi, çakal, ayı	330	
	2 — Marmot mirmir, sincap		
	3 — Sansar, kakum, lûtr, zerduva, samur - zibelin (her nevi) şinşillâ, beyaz, kırmızı ve kruvaze tilki, kokarca, misk faresi ve kedisi, kunduz (kastor), vizon, iskons, opossom, köstebek,	Giremez	
	4 — Mavi, gümüşü ve siyah tilki		
	5 — İsimleri zikredilmeyen hayvanat postları		
	İhtar 1 — B fıkrasının (3 ve 4) üncü rakamlarında muharrer postların taklitleri hakikileri gibi resme tabidir.		
	2 — kürk ve kürkten mamul (on)boyun kürkü(boa)eldiven, ktü,kalpak elbise el kürkü(manvakkab ve emsali (astarlı,astarsız kumaş kaplı veya kapsız) yüzde yirmi beş fazlasile mamul oldukları kürklerin resmine tabidir.		
	3 — İçi veya dışı kürk kaplı olmayan mamulâtın üzerlerinde füruat kabilinden bulunan kürkler nazarı itibare alınmaz ancak (B) fıkrasının 3 üncü ve dördüncü rakamlarındaki kürkler füruattan olsa dahi dahil oldukları mamulâtın tarifede muayyen resimleri yüzde otuz nispetinde fazlasile tahsil olunur. Şayet bu suretle dahil olan kürklerin satıh itibarile miktarı eşyayı mamulenin yüzde onbeşini tecavüz ederse o vakit eşyayı mamule kürk addolunarak mecmuu kürk resmine tabi tutulur		
97	Adî yün ve keçi kılı:		
	A — Kirli		13802
	B — Yıkanmış	Giremez	Giremez
	C — Taranmış ve atılmış	Giremez	Giremez
	D — Boyanmış	Giremez	Giremez
	Merinos, tiftik, alpağa lama, deve:		
	A — Kirli	3	47756
	B — Yıkanmış	8162	18850
	C — Taranmış	195	1282
	D — Boyanmış	0	55
99	— Şodi:		
100	— Tavşan, misk faresi vs. kırları	Gireme	Giremez
101	Yün vatka:	Gireme	Giremez
102	Her nevi yünden ve kıllardan iplik.		
	A — tek veya çift telli boyasız		
	1 — Bir kilosu bin metreye kadar	3332	5000
	2 — Bir kilosu bin metreden fazla	3065	5693
	B — tek veya çift telli boyalı		
	1 — Bir kilosu on bin metreye kadar olanlar	8788	12521
	2—Bir metrosu on bin metreden fazla	10600	17406
103	— Müfredatla satılamıyacak her nevî yün ve kıl ipliği	452	71
104	— Her nevî yün ve kıl ipliği döküntüler	67	0

Yün ve kıl mensucat

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T,evvelde ithal olunacak mıktar	K,evvelde ithal olunacak mıktar
105	— Safi veya yünden kadife		
	A — Safi veya yüzde elliden fazlası yün olanlar	731	930
	B — Yüzde elliye kadar ipeğin gayrî lifi mevatlâ mahlût olanlar	410	513
106	Safi yünden mamul başka yerde zikrolunmayan mensucaat (Örme kumaşlar da dahildir) (mevadı saire ile mürettep olsun olmasın):	—	
	A — Metro murabbanın sıkleti (200) grama kadar	16[illegible]	3250
	B— Metro murabbanın sikleti (201) gramdan 600 grama kadar	10000	25000
	C — Metro murabbanın sıkleti (600) gram ve ondan yukarı	30[illegible]	358
107	Arişi kâmilen pamuk yün mensucat:		
	A — Metro murabanın sıkleti 200 grama kadar	1[illegible]	1130
	B — Metro murabbanın sıkti 201 gramdan 600 grama kadar	31[illegible]	8265
	C — Metro murabbanın sıkleti 600 gram ve ondan yukarı İhtar 1 — arışı kâmilen pamuk olmayıpta yünle mahlûtan mensuç olanlar ve palto ve terlik imaline mahsus pamuk ipliklerile yekdiğerine merbut olan çifte kumaşlar arışı kâmilen pamuk olmadıkça safi yün addolunur ve 106 ıncı numara mücibince resme tabi tutulur. Şukadarki elyafı nebatiyeden mamul kumaşlarda serpme suretile bulunan yüzde beş nispetindeki yün elyafı nazarı itibare alınmaz ve bu nevi kumaşlar kemâkân kendi resimlerine tabi olur.		
	2 — Yün mensucata yüzde ona kadar ipek veya sün'i ipek dahil olursa resmi aslî yüzde on beş fazlasile tahsil olunur. Nispeti yüzde onu mütecaviz olduğu takdirde yün mensucat ipek faslında muayyen rüsuma tabi tutulur.	36[illegible]	10
	3 — At ve adî keçi kılından maada olan hayvanat tüyleri yün mefhumuna dahildir		
108	Kıl mensucat: (safi veya pekten ve yünden gayri mevadı lifiye ile mahlût).		
	A — At kılından	84	268
	B — Adi keçi kılından	30	72
109	İpekten gayri mevadı lifiye ve madeniye ile işlemeli veya yapıştırmalı (aplikasyon yün kumaşlar) veyahut yün işlemeli pamuk ve keten kumaşlar ve yün işlemeler (adi madenî pullar vesair mevat ile müzeyyen olanlarıda dahildir).	10	0
110	Yün dantelâ ve dantelâ nevinden örgüleri bulunan harçlar ve kumaşlar (madenî tellerle mürettep olanlarda dahildir.)	[illegible]	10
111	Yün şeritçi ve kaytanci eşyası (pasmanteri) sade veya ipekten gayri sair mevadı lifiye ve madeniye ile mahlûtan mamul veya murettep olanlar ezcümle: şerit, kaytan, saçak, kordon, tırtıl, düğme, işlemeli olmayan sair harçlar (mevadı saire ile murettep olsun, olmasın)	[illegible]	5[illegible]
112	Yün veya kıldan mamul torba ve yün çanta ve yün heybe. hortum, kolan, makine kayışı ve bunların mümasilleri (Mevadı saire ile mahlût veya mürettep olsun olmasın) . İhtar: halıdan olanlar (114) üncü maddeye dahildir	416	136
113	Çuha kenarı ve çuha kenarından mamul eşya	0	0
114	— Yün ve halı mamulâtı:		
	A — Şark halısı	0	0
	1 — Metre murabbaı 2 kilo ya kadar	13000	42000
	B — Şark kilimleri:		
	C — Mamülâtı	0	5
	D — Şark taklidi	0	5
	Bunlardan madası	Gireme	Giren
115	— Keçe ve Keçeci mamülâtı:		
	A — Kaba, kantarlı	Giremez	Giremez
	B — Sair keçeler boyalı	24	22
	C — Boyanmış	122	338

Yün ve kıldan hazır eşya

Tarife No	Eşyanın Cinsi	T,evvelde ithal olunacak mıktar	K,evvelde ithal olunacak mıktar
116	— Dikilmiş elbise ve giyilecek eşya		
	A — Erkek ve çocuk için	8	9
	B — Kadın için:		
	1 — İşlemeli veya madeni	0	1

Listenin mütebaki kısımları

Listenin mütebaki kısmının dikkate şayan kısımlarını ber veçhiati hülâsatan neşrediyoruz:

Nebatat kısmında glüten unundan şehriye, makarna bis küi vs. müstahzarat bu ay içinde memlekete ithal edilmiyecek, gelecek ay 68 kilo girecektir.

Usare halinde şeker memlekete ithal edilmiyecek, cam şeker bu ay 3920 gelecek ay 166, tamamen tasfiye veya yarım tasfiye edilmiş şeker bu ay 1.750.000 gelecek ay 3.820.000 girecektir .

Çiğ kahve bu ay 96.000 gelecek ay 350,000 kilo, kakao bu ay 2180, gelecek ay 6730 kilo ithal olunabilecektir.

Çay paket halinde bu ay 400 kilo, gelecek ay 20 kilo, büyük kaplarda bu ay 24.350, gelecek ay 54.450 kilo girecektir.

Sabun: Arap sabunu ve âdi sabun bu ay 40 gelecek ay 75 kilo, tuvalet sabunu bu ay 231 gelecek ay 149 kilo girecektir.

Tütün, enfiye, tönbekü ithali menedilmiştir.

Odun kömürü bu ay 147000, gelecek ay 86.500 kilodur.

Elbise fırçası ve mobilye kısmı esaslı tadilâta tabi tutulmuştur. Ağaç bilârdo ithal edilmiyecektir. Tavla, şatranç tenis ve golf edevatı tahdit edilmiştir .

Âdi matbaa kâğıdı bu ay 268.000, gelecek ay 288.000, kesilmemiş yazı kâğıdı ve iyi matbaa kâğıdı bu ay 149.000, gelecek ay 300.000, kopya kâğıdı bu ay 2.266, gelecek ay 2,800 kilo, oyun kâğıdı bu ay 107, gelecek ay 380, yaprak sigara kâğıdı bu ay 1584, gelecek ay 195 olarak girecektir.

Koza halinde ham pamuk ithal edilmiyecektir.

Amerikan bezi bu ay 151 bin gelecek ay 206,000 metre, sair pamuk mensucat bu ay 24.000, gelecek ay 41000 metre, tülbent bu ay 8000, gelecek ay 19.000 metre mermerşahi bu ay 5900, gelecek ay 17000, patiska bu ay 26.800, gelecek ay 6000 metre ithal olunabilecektir .

Mantarlı muşamba bu ay 1650, gelecek ay 3840, mantarlı düz renk bu ay 2980, gelecek ay 298 metre murabbaı girecektir.

Âdî pencere camı bu ay 43 bin 80, gelecek ay 19.291 metre girecektir .

Çember halinde bakır ithali menolunmuştur. Alâtı musikiye ithali esaslı tadilâta tabi tutulmuştur.

Bu ay 342 ve gelecek ay 84 kilo gramfon ithal olunacaktır.

Çakmak ithal olunamıyacaktır.

Otomobiller ehemmiyetli tahdide tabi tutulmuştur. Yalnız şu mikdar ve şu şekilde otomobil girecektir. 900 kilodan yukarı 1300 kiloya kadar bu ay 14.862, gelecek ay 15.888, 1750 kiloya kadar bu ay 5691 gelecek ay 4,166 karoseri bu ay sıfır gelecek ay 6800, parçalar 6 gelecek ay 7 sair aksam 2562, gelecek ay 3546 ithal olunacaktır.

Bu ay ithal edilecek petrol 1.114.111, gelecek ay 147.422 kilo ithal olunacaktır.

Lavanta, losyon, kolonya pudra ithalâtı tahdit edilmiştir

Alman makine sanayiinde buhran

BERLİN, 16 (A.A.) — Alman makineleri sanayii, İngiliz lirasının sukutu, kambiyo piyasasında hüküm sürmekte olan kararsızlık ve Rusyaya yapılacak teslimata para yetiştirmek maksadile Almanyada bir bangerler konsorsiyomu teşkil edilmiş olmasından mütevellit müşkülât yüzünden büyük bir buhrana maruz kalmıştır. Siparişler, bilhassa ecnebi siparişleri, teşrinievvel ayında mühim bir mikdarda tenakus etmiştir .

Poliste

Polis, esrarengiz bir cinayet karşısında..

Gülhane parkında bir enkaz içinde her tarafı delik deşik bir genç cesedi bulundu

Rıdvan, Enver, Osman ve İsmail adlı dört genç çocuk evvelki gün zabıtaya bir cinayet haber vermişlerdir.

Gülhane parkından Gülhane hastanesine inen yolun iki kenermda ev ankazı vardır. Mahzene benziyen bu metruk harabelerin höcrelerinden birinde her tarafı kan içerisinde genç bir adam cesedi bulunmuştur .

Cesedin üzerinde bir fanila vardır. Ve boğazında kırmızı bir mendil bağlı bulunmaktadır. Aynı zamanda muhtelif yerlerinde de yaralar görülmektedir. Bunlarm ne yarası olduğu henüz anlaşılamamıştır. Yapılan tahminlere göre, cesedin bu harabede 48 saatten fazla kalmadığı muhakkaktır. Ancak, dün akşam geç vakte kadar Müddeiumumilik ve zabıtanın yaptığı tahkikattan ne cesedin hüviyetini tesbit etmek, ve ne de hâdise hakkında esaslı bir neticeye vâsıl olabilmek kabil olmamıştır. Cinayetin bu höcrede mi yapıldığı, yoksa başka bir yerden buraya mı nakledildiği henüz malûm değildir. Fakat cesette görülen yaralardan cinayetten evvel ehemmiyetli bir kavganın vukua gelmiş olduğu tahmin edilmektedir.

Maktulün cesedi derhal morga kaldırılmış, fakat dün akşam geç vakte kadar Tıbbi adlî raporu ikmal edilememiştir.

Dün, bir gazete cesedin meydana çıkarıldığı harabede kibrit kutusu ve saire gibi bazı şeyler bulunduğunu yazıyordu. Cesedin yanında hiç bir şey bulunmuş değildir. Hâdiseyi polise haber verenler cesedi tesadüfen gördüklerini, o civarda kuş tutmak için dolaştıklarını söylemişlerdir. Maamafih zabıta ve Müddeiumumîlik hâdise ile sıkı bir surette alâkadar olmaktadır. Tıbbi adlînin raporunun bugün gelmesi muhtemeldir. Ancak bundan sonra; ölümün şekli hakkında malûmat elde edilebilecektir.

Henüz hüviyeti tesbit edilemeyen cesedin boğulduktan sonra oraya bırakıldığı anlaşılmıştır.

Çin imperatorunun karısı: Su Fey

Cahil addettiği haşmetpenah kocası aleyhine talâk davası açtı

Çin imparatoru esrarengiz bir seyahate çıkmış. Bundan bir müddet evvel Çinin muhafazakâr mehafili başka bir hâdiseden dolayı da derin bir heyecana düşmüşlerdi. Mahlu imparatorun karılarından Su Fey isminde bir tanesi kocasını bırakmak istemiş ve Haşmetpenah kocası aleyhine talâk davası açmıştı. İmparatorun sarayındaki eski an'aneler le modern akidelerin tesadümünden husule gelen havaya artık tahammül edemiyeceğini talâka sebep gösteriyordu.

Bundan başka Su Fey istidasında sarayda fena muamele gördüğünü ve dokuz senelik evlilik hayatında bir esire gibi saraya kapatıldığını ileri sürüyordu. Su Fey de, kocası imparator da bugün 25 yaşındadırlar.

Bütün saraylarda olduğu gibi, muhafızlar, dadılar, halayıklar imparatoriçenin en küçük hareketlerini bile gözden kaçırmıyorlar ve her şeyi imparatora haber veriyorlardı.

Çin hanedanı sülâlesinin eski kanunlarına nazaran, imparator resmî zevcesi olan imparatoriçeden maada ayrıca iki kadın daha alabilir. Bu kadınlardan bir tanesi şark sarayı imparatoriçesi, öteki de garp sarayı imparatoriçesidir.

Su Fey şark sarayı imparatoriçesi idi. Çin sarayının haşmetli devirlerinde imparatorun üç karısından maada birçok odalıkları da vardı.

Avrupalı hocalardan İngiliz ce ve Fransızcayı öğrenen Su Fey, kendisine geçirtilen müziç hayatın haricinde, talâk için başka sebepler de buluyordu. Kocasını mahdut kafalı ve cahil olmakla itham ediyordu.

İstidasında bu iddiasına bir de misal gösteriyor: Bir Amerikalı muhabir imparator Pu Yi'den mikrofon önünde kısa bir nutuk söylemesini rica etmiş. Kendisine dört cümlelik kısa bir nutuk vermişler, imparator bu dört cümleyi ancak on beş günde ezberleyebilmiş ve bu nutku Mikrofonda söylediği zaman da yine becerememiş.

Su Fey'in evlilik hayatındaki iztırabı burada bitmiyor. Gayet kalabalık ailesi ve akrabası kendisini bu fikrinden vaz geçirtmeğe çalışıyorlar. Eski bir imparatoriçenin bir cümhuriyet mahkemesinden talâk talep etmeğe hakkı olmadığını ileri sürüyorlar ve kendisini derhal saraya avdet etmeğe icbar ediyorlar.

Su Fey ise kararından dönmediği için, Mançurinin eski Aristokratlarından bir çokları kendisinin derhal öldürülmesini talep etmektedirler. Hattâ Su Fey'in kardeşi Çin gazetelerine gönderdiği açık bir mektupta diyor ki:

"İmparatorun sana karşı bir kusuru olmadı. Hattâ olsa bile, senin vazifen en çetin azaplara de tahammül göstermektir. Çünkü mukadderatın emri budur. Eğer mukadderatına isyan ediyorsan, ölüme müstehaksın demektir.,,

Fakat Su Fey bütün bu sezenişlere aldırış etmemektedir. Talâk hükmüne intizaren kendisi şimdi Amerikan sefaretinin himayesinde bulunmaktadır. Böyle olmakla beraber, Su Fey bir gün kocasının adamları tarafından kaçırılıp bir tarafta öldürülmekten çok korkmaktadır. Talâk kararını alıp, Çinden ayrılıncaya kadar daha beş ay beklemesi lâzımdır. Boşandıktan sonra Amerikaya gideceği zannediliyor.

Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum müdürlüğünden:

Verilecek nümunelerine tevfikan kâğıt ve teferrüatı ambalajımızdan verilmek üzere 77 kalem evrakı matbua alenî münakasa suretile tab'ettirilecektir. Talipler Galatada İstanbul Limanı Sahil sıhhiye Merkezi başkâtipliğine müracaat ederek nümune ve şartnamelerini görebilirler. 23 teşrinisani 931 pazartesi günü saat 14 te Galata sahil sıhhiye merkezinde müteşekkil mübayaa komisyonunda ihalesi icra edileceği ilân olunur. (3600)

Niçin daima NEŞ'ELİYİM ?

Beş dakika evel müthiş surette dişim ağrıyordu. Muhakkak dün akşam üşümüş olacağım. İki tablet "ASPİRİN" aldım. Şimdi tamamen geçti.
"ASPİRİN"in sizin de ağrılarınızı ve sinir bozukluklarınızı böyle çabuk geçireceğine eminim..

Galatasaray lisesi müdürlüğünden:

1 — 1931-1932 ders yılına ait ikinci taksit tedris ücretlerinin tahsiline ikinci teşrinin 23 üncü pazartesi gününden itibaren başlanacak ve muamele Birinci Kânunun ilk haftası nihayetine kadar devam edecektir.

2 — Talebei asliye meyanında mukayyet olmaları hasebile kanunî tenzilâttan birinci taksitte istifade etmiş olanlar tenzilâtın müstenidatı olan resmî vesaiki her taksitte ibraza mecburdurlar.

3 — Talebei asliyeden yüzde yirmi tenzilâta tabi olanlarla kardeş olarak devam etmelerinden dolayı kardeş tenzilâtından istifade edenler ikinci taksit ücretlerini tayin ve temdit edilen müddet zarfında vermiyecek olurlarsa yerlerine pansiyon talebeden bu mahiyette olanların nakli suretile talebei asliye adetlerinin doldurulacağı ve kendilerinin kanunî tenzilâttan müstefit olmıyan pansiyoner talebe meyanına alınacağı ilân olunur. (3904)

Alpullu Şeker Fabrikası

Bu sene

KESME ŞEKERİ

İMALİNE MUVAFFAK OLMUŞTUR.

Bu şeker Avrupa'nın piyasamızdaki kesme şekerlerine tamamile muadil olduğu halde fiatı Avrupanınkinden okkası yüz para ehvendir. Muhterem haklımız Alpullu kesme şekerlerini her yerden arıyabilirler.

Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

Büyükderede sahil sıhhiye idaresi binasının sellerden muhafazası için yapılacak beton duvar ile binanın bahçesinde yapılacak yolun ve dalgalardan muhafaza için rıhtım üzerine yapılacak duvarın inşası alenî münakasa usulile 26 Teşrinisani 931 tarihinde perşembe günü saat on dörtte Galatada İstanbul Sahil sıhhiye merkezinde müteşekkil komisyon tarafından ihale edilecektir.

Şartnamesini ve keşifnamesini görmek istiyenler mezkûr merkez levazım memurluğuna müracaat edebilirler. (3680)

Sıhhatinizi muhafaza ediniz..

Asipin-Kenan Komprimeleri

Baş, diş ağrılarının, soğuk algınlığının en birinci ilâcıdır..

Muganniye Safiye HANIM tarafından yeni okunan Âşıkından Sen Nasıl Bıktın Şarkısını Columbia Plâklarında dinleyiniz.

Osmanlı Bankası

31 Temmuz 1931 tarihindeki mali vaziyeti

MEVCUDAT VE MATLÛBAT

	İsterlin H.	P.
Hisse senetlerinin tesviyesi talep edilmemiş olan kısmı	5.000.000 —	—
Kasada ve Bankalarda mevcut nukut	3.152.136 14	2
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	682.393 7	1
Tahsil olunacak senetler	4.574.201 12	2
Cüzdanda mevcut Kıymetler	2.245.489 9	11
Borçlu hesabı cariler	5.052.862 18	6
Rehin mukabilinde avanslar	1.474.104 13	11
Kabul tarikile borçlular	1.337.760 7	9
Gayri menkûl mallar ve mobilya	688.711 1	10
Müteferrik	69.689 17	3
	24.277.350 2	7

DUYUNAT

	İsterlin H.	P.
Sermaye	10.000.000 —	—
Nizamnamei dahilî mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1.250.000 —	—
Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	368.162 14	6
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	247.625 5	6
Alacaklı hesabı cariler	9.080.310 3	7
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	1.833.096 12	3
Kabuller	1.337.760 7	9
Müteferrik	160.394 19	—
	24.277.350 2	7

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur

Umumî Müdür Muavini A. H. REİD — Muhasebe Şefi ve ikinci Müdür E. HODLER

Umumî Müdür DE SORBİER DE POUGNADORESSE

İstanbul Belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesinden: Gazoz ve menba sularının renksiz küçük şişeler derununda satılması hakkında mukaddema verilen karara tevfikan esnaf yedinde bulunan renkli şişelerin beyaz şişeye tahvili için verilen bir sene mühletin tarihi ilândan itibaren altı ay daha temdit olunduğu alâkadar olanların malûmu olmak üzere ilân olunur. (3902).

Fatih Belediyesi Müdiriyetinden: Etmeydanında ve caddesinde Belediye malı 2-4 atik ve 6-8 cedit emlâk No. lı 634,62 metre murabbaı arsa açık müzayede ile talibine icara verileceğinden talip olanların 7-12-931 tarihine müsadif pazartesi günü badelzeval saat 14 te daire encümenine ve bir gün evvel pey akçelerini yatırmak üzere Daire muhasebesine müracaatları ilân olunur. (3903).

İstanbul ithalât gümrüğü müdürlüğünden:

Sarayburnu ambarlarına olbaptaki keşifname ve şartnamesi mucibince mevcut taşlarla yaptırılacak kaldırımın 6-12-931 T. ne müsadif pazar günü saat 14 te münakasasının icrası mukarrerdir. Taliplerin yevmi mezkûrda İstanbul İthalât Gümrüğü Müdiriyetinde müteşekkil komisyona müracaatları. (3901)

Dr. HORHORUNİ Taksim Zambak sokak No. 41

Cilt ve emrazı zühreviye tedavihanesi. Her gün sabahtan akşama kadar.

Tütün inhisarı umumî müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile alınacak:

Büyük boy kereste 595 metre (Cibali için 30-11-931 pazartesi
Kısa boy kereste 405 „ (günü saat 10 da

2 — Pazarlıkla satın alınacak:

Nişasta kola yerli malı 10,000 kilo (26-11-931 perşembe günü
(saat 10 da
Elektrik malzemesi (26-11-931 perşembe günü
(saat 14 te
Damga kurşunu yerli malı 1000 „ (24-11-931salı günü saat10da

3 — Satılacak:

Köhne kanaviçe (Azapkapı deposun)
15000 (24-11-931 salı günü saat 14 te

Talip olanların şartnameleri görmek üzere her gün Yenipostahane civarında Tütün İnhisarı İstanbul Başmüdiriyeti binasında Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (3820)

Resmî İlânlar Türk Lt. Şirketi

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

Sizi rahatsız eden bu karın şişkinliğini izale ediniz.

Hafif LİNİA sentürünü giyiniz.
Vücudünüzde mevcudiyetini bile hissetmiyecek-siniz. Giydiğiniz anden itibaren vücudünüz *heman* bir çok santimetro inceleceklir. Fazla olarak iyi ve elâstikî trikosunun daimî ve müessir masajı sayesinde zahmetsiz ve yorucu rejimden ari olarak *bütün fazla* semizliği izale edecektir.
Bunu, mağazamıza gelip tecrübe ediniz. Veya karnınızın kuturunu ve mecmu irtifaını bildirerek adresinize göndertiniz.
Fiatı : 17. lira - Siyah 20. lira
Safi ipek 34. lira - Siyah 40. lira

Yalnız, Beyoğlu'nda Tünel meydanında ve İstiklâl caddesinde 385 Numeroda

J. Roussel mağazalarında satılır

PARIS : 166, Bould. Haussmann

KEFALJİN
BAŞ, DİŞ ve NEVRALJİ AĞRILARINA KARŞI

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI
VATAN
vapuru 18 T. sani
Çarşamba
günü akşamı Sirkeciden harcketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Kireson, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acenteliğine müracaat.
Tel 21515

SEYRİSEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740.

AYVALIK SÜR'AT POSTASI
(MERSİN) 17 Teşrinsani Salı 17 de Sirkeci Rıhtımından.

TRABZON POSTASI
(ANKARA) 19 Teşrinsani perşembe 17 de.

MERSİN POSTASI
(ÇANAKKALE) 20 Teşrinsani Cuma 10 da Galata Rıhtımından kalkar lar.

Vapur Mücehhizi NAİM BEY
Adana vapuru 19 Teşrinisani perşembe günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antaiya Alaiye ve Mersin) e azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Galata Site Fransez No. 13 de kâin Şarl Şuma acentasına müracaat. Tel. B. O. 1041.

Dr. A. KUTİEL
Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy, büyük mahallebici yanında 34.

Büyük ikramiyesi 1,000,000 lira olan:
Tayyare piyangosunun YİLBAŞI keşidesi münasebetile
Her yerde ve bilhassa şehrimizde yalnız:
KaderR. Venturagişesinden
bahsedilmektedir. Çünkü hemen herkes büyük ikramiyeyi kazanmak taliine mazhar olmak için biletini: Eminönünde Valide Hanı kapısı yanında kâin:
KADER GİŞESİNDEN temine çalışıyor.
1,000,000 liralık büyük ikramiyeden başka mecmuu 3,340,000 T. lirasına baliğ olan sair bir çok büyük ikramiyeler de vardır.
Vakıt kaybetmeksizin Yılbası keşidesi için biletinizi KADER GİŞESİNDEN alınız..

Tahlisiye Umum müdürlüğünden:

30 Teşrinisani 931 tarihinde ihalesi ilân edilmiş olan Kızkulesi, Fenerbahçe, Ahırkapıdaki sis düdükleri münakasasına ait fennî şartnamenin umumî esaslara müteallik 4 üncü maddesi (Elektrik şirketinin Anadolu cihetinde yeni yaptığı tesisat dolayisi ile) berveçhizir tashih edilmiştir. Mevzuu bahis dördüncü maddede yazılı olan saniyede 50 priyot ve 190 voltun yalnız Ahırkapıya raci olduğu ve Kızkulesi ile Fenerbahçenin saniyede 50 priyot ve 380 volt olarak tashih edildiği bu baptaki fennî şartnameyi alan taliplere ve alelümum alâkadarlara malum olma küzere ilân olunur. (3549).

Diş tabibi M. Rifat Paris Tıp fakültesinden mezun Cağaloğlu Halk Fırkası karşısında Zeki B. apartıman No. 7

1932

Tayyare YILBAŞI Piyangosu

Adet			Lira	
1	İkramiye		1,000,000	
1	„		400,000	
1	„		200,000	
1	„		150,000	
1	„		100,000	
1	„		40,000	
1	„		30,000	
1	„		20,000	
1	„		15,000	
100	Mükâfat	(1,000)	100,000	
100	„	(„)	100,000	
100	„	(„)	100,000	
100	„	(„)	100,000	
5	İkramiye	(10,000)	50,000	
5	„	(8,000)	40,000	
6	„	(5,000)	30,000	
15	„	(3,000)	45,000	
60	„	(2,000)	120,000	
200	„	(1,000)	200,000	
5,000	Amorti	(100)	500,000	
5,700	Adet		3,340,000	Lira

Tiyatro mektebi

Darülbedayi Müdiriyetinden:

İkinciteşrinin 16 ıncı pazartesi gününden itibaren tedrisata başlanacaktır.

Bir çift nadide tek taş 11 krat

Pırlanta küpe

19 İkinciteşrin Perşembe günü Sandal Bedesteninde müzayede ile satılacaktır.

Arsa sahiplerine

Beyoğlu, Taksim, Harbiye, Şişli ve Nişantaş civarında takriben (300 metre murabbaı) mesahasında arsası olupta amortizasyon tediye suretile bina yaptırmak arzusunda bulunanların lütfen Galata postahanesi post restant Louis Hampel adresine tahriren müracaatları.

ZAYİ — Sahibi bulunduğum 3509 No lu kamyonetimin arka plâkı zayi olmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Selim.

MİLLİYET MATBAASI